

การกำกับดูแลกิจการ

ประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร

นายกานต์ ตระกูลชุน	อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 3 สิงหาคม 2558	
วันที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ 8 พฤศจิกายน 2559	
• ประธานกรรมการบริษัท • กรรมการอิสระ • ประธานกรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน	
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 3 ปี 4 เดือน	
สัดส่วนการถือหุ้น(%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 29/2546

ตำแหน่งในบริษัท

- 2559 - ปัจจุบัน** ประธานกรรมการ ประธานกรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
- 2558 - ปัจจุบัน** กรรมการอิสระ
- 2558 - 2560** ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน** กรรมการอิสระ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2560 - ปัจจุบัน** กรรมการอิสระ บมจ. กรุงเทพดุสิตเวชการ
- 2559 - ปัจจุบัน** กรรมการอิสระ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
- 2549 - ปัจจุบัน** กรรมการ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย
- 2549 - 2558** กรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2561 - ปัจจุบัน** คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2561 - ปัจจุบัน** กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
- 2561 - ปัจจุบัน** กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการขับเคลื่อนและประสานงานการลงทุน
- 2558 - ปัจจุบัน** กรรมการที่ปรึกษา Nomura Holdings Inc.
- 2554 - ปัจจุบัน** ที่ปรึกษา Kubota Corporation (Japan)

ประวัติการกำกับตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นายสมประสงค์ บุญยะชัย	อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 28 มีนาคม 2537	
• รองประธานกรรมการ • กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร • กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน • กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม	
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 24 ปี 9 เดือน	
สัดส่วนการถือหุ้น(%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 21/2552
- Directors Certification Program (DCP) รุ่น 65/2548
- Directors Accreditation Program (DAP) รุ่น 30/2547

ตำแหน่งในบริษัท

- 2537 - ปัจจุบัน** กรรมการ
- 2551 - ปัจจุบัน** รองประธานกรรมการ กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
- 2551 - 2560** กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

- 2550 - ปัจจุบัน** กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2549 - ปัจจุบัน** กรรมการ บมจ. ไทยคม
- 2561 - ปัจจุบัน** รองประธานกรรมการและกรรมการอิสระ บมจ. โอสดสภา
- 2560 - ปัจจุบัน** กรรมการ บมจ. บีอีซี เวิลด์
- 2560 - ปัจจุบัน** กรรมการ บมจ. ดุสิตธานี
- 2545 - ปัจจุบัน** กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง

- 2551 - 2559** ประธานกรรมการบริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2553 - 2558** รักษาการกรรมการผู้อำนวยการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

- 2552 - 2554** ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

- 2560 - ปัจจุบัน** กรรมการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ 2560 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์
- 2559 - 2561** กรรมการ บจ. โอสดสภา
- 2559 - 2560** ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
- 2559 - 2559** กรรมการอิสระ บมจ. พกษา เร็ลเอสเตท
- 2547 - 2559** กรรมการ บจ. โรงพยาบาลพระรามเก้า

ประวัติการกำกับตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นายประสัทธ์ เชื้อพานิช อายุ 66 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 30 มีนาคม 2560

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบ*
- ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 1 ปี 9 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) 0.00006

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี (เกียรตินิยมอันดับ 2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 119/2552
- Director Financial Institution Governance Program (FGP) รุ่น 6/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

2556 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์

2556 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

2559 - ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบบริหารงานประจำ มหาวิทยาลัยมหิดล

2559 - ปัจจุบัน กรรมการบริหารการเงินและทรัพย์สิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการสถาบันวิทยาการประกันภัยระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

2557 - ปัจจุบัน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการทุ้มตลาดและการอุดหนุน กระทรวงพาณิชย์

2555 - 2560 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กองทุนประกันวินาศภัย กระทรวงการคลัง

2557 - 2560 กรรมการ IFRS Advisory Council

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสุศักดิ์ วาจาสิทธิ์ อายุ 65 ปี

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 10 พฤษภาคม 2549

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบ*
- ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 13 ปี 7 เดือน

สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

เนติบัณฑิต สำนักกฤษฎีกา อื่น

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 29/2547

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

2550 - ปัจจุบัน กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

2549 - ปัจจุบัน กรรมการตรวจสอบ กรรมการอิสระ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2557 - ปัจจุบัน Managing Partner R&T Asia (Thailand) Limited

2548 - 2557 ผู้บริหาร บจ.ฮันตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์)

2540 - 2551 กรรมการ บจ. ไทยทาลัวร์ แอนด์ ออยล์

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

*เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

นางสาวจิน โล นีเยบ จง อายุ 58 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มีนาคม 2556
• กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
• กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 6 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี บัณฑิต National University of Singapore

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2558 - ปัจจุบัน Group Chief Corporate Officer/ Singapore Telecommunications Ltd.

2551 - 2558 Group Chief Financial Officer/ Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายออลเลน ลิว ยง เคียง อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 20 มีนาคม 2549
• ประธานกรรมการบริหาร
• กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
• กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ: 13 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Science (Management) Massachusetts Institute of Technology

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัท

2551 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร
กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

2549 - ปัจจุบัน กรรมการ

2549 - 2551 กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2557 - ปัจจุบัน Chief Executive Officer, Consumer Australia and Chief Executive Officer / Optus Pty Limited

2555 - 2557 Chief Executive Officer, Group Digital Life and Country Chief Officer / Singapore Telecommunications Ltd.

2549 - 2555 Chief Executive Officer (Singapore)/ Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายไกรฤกษ์ อุคุบนนท์ชัย **อายุ 64 ปี**
 วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 26 มีนาคม 2557
 • ประธานกรรมการตรวจสอบ*
 • กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
 • กรรมการอิสระ
 จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 5 ปี 9 เดือน
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ North Texas State University

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Direct Certificate Program (DCP) รุ่น 59/2548
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 16/2550

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการตรวจสอบ*
 กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
 กรรมการอิสระ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บมจ. ปตท.
2558 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการธนาคาร
 ประธานกรรมการบริหาร
 ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง บมจ. ธนาคาร
 กรุงไทย
2554 - 2555 กรรมการและกรรมการตรวจสอบ บมจ. ปตท.
2549 - 2555 ประธานกรรมการ ประธานคณะกรรมการบริหาร
 ความเสี่ยง บมจ. หลักทรัพย์ จัดการกองทุน
 กรุงไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่ง
 ประเทศไทย

2541 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจ.วี กรุ๊ปฮอนด้าคาร์ลส์

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายสมชัย เลิศสุภกิจวงศ์ **อายุ 56 ปี**
 วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 มิถุนายน 2557
 วันที่ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร 1 กรกฎาคม 2557
 • กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
 • กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
 • กรรมการบริหาร
 • รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านกลยุทธ์
 • กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
 จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 4 ปี 6 เดือน
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **0.0027**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 107/2552

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
 กรรมการบริหาร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
 รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการกลยุทธ์
 และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
2555 - 2557 กรรมการ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการตลาด
2550 - 2555 รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการตลาด
2547 - 2550 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานธุรกิจบริการ
 สื่อสารไร้สาย

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

*เปลี่ยนชื่อเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

นายเชรชโรด ซี. อบลาชา จูเนียร์ อายุ 65 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 เมษายน 2560

- กรรมการอิสระ
- กรรมการบริหาร
- กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 1 ปี 8 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ De La Salle University
การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 146/2561

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการบริหาร
กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ Bank of the Philippines Islands
2553 - ปัจจุบัน กรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการบริหาร
Manila Water Company Inc.
2541 - ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการอาวุโส กรรมการบริหาร
Ayala Corporation
2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Energy Holding Inc.
2555 - ปัจจุบัน กรรมการ AC Infrastructure Holding Corp.
2553 - 2560 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Manila Water Company Inc.
2541 - 2552 กรรมการผู้อำนวยการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
Globe Telecom Inc.

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายสุย เวิง ชอง อายุ 63 ปี
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 27 กรกฎาคม 2560

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการผู้อำนวยการ
- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ : 1 ปี 5 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ University of Southern California

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 230/2559

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ
2559 - ปัจจุบัน กรรมการผู้อำนวยการ
2556 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
2552 - 2553 หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
2549 - 2552 รองกรรมการผู้อำนวยการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2553 - 2555 CEO International /Singapore
Telecommunications Ltd.

ประวัติการดำเนินคดีทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายเอนก พนาภิชน **อายุ 54 ปี**
วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ 21 มกราคม 2562
● กรรมการบริหาร
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท บริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DAP) รุ่น 111/2551

ตำแหน่งในบริษัท

2562 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2562 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2561 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บมจ. ไทยคม

2553 - ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ทักษิณี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไฮ ซ็อบปิ้ง ทีวี

2558 - ปัจจุบัน กรรมการ บจก. ไอ.ที.แอฟฟลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายธีร สีสัมพรโรจน์ **อายุ 42 ปี**
ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561
● หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน*
สัดส่วนการถือหุ้น(%) ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท Management Science and Engineering Stanford University

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 257/2561

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 113/2557

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

2560 - 2561 รองหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2556 - 2559 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)

2545 - 2548 ผู้ช่วยรองกรรมการผู้จัดการ Merrill Lynch Phatra และ บมจ.ทุนภัทร

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2559 - 2560 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป

2556 - 2559 ที่ปรึกษาด้านการเงิน บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป

2556 - 2556 รองกรรมการผู้จัดการด้านการเงิน

บจ.เดอะมอลล์กรุ๊ป

2550 - 2556 ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน International beverage holding บมจ.ไทย เบฟเวอเรจ

2548 - 2550 Associate Investment Banking Division Merrill Lynch

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

*ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 แทนนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งขอเกษียณอายุ

นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร **อายุ 59 ปี**
 ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2559
 • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท สาขาคอมพิวเตอร์ University of Michigan at Ann Arbor
 - ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)**
- หลักสูตร Capital Market Academy สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 19

ตำแหน่งในบริษัท

2559 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร

2556 - 2559 รองกรรมการผู้อำนวยการอาวุโส สายงานปฏิบัติการ

2549 - 2556 รองกรรมการผู้อำนวยการสายงานปฏิบัติการ

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2554 - 2558 กรรมการบริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิหมายเลขโทรศัพท์

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม **อายุ 48 ปี**
 ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2558
 • หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 สัดส่วนการถือหุ้น(%) **ไม่มี**
 ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร **ไม่มี**

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Psychology Counseling Services Rider University
- การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)**
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 244/2560

ตำแหน่งในบริษัท

2558 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล
 บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์

2556 - 2558 รองประธานเจ้าหน้าที่สายปฏิบัติการ
 บมจ. แม็คกรุ๊ป

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2554 - 2556 ประธานเจ้าหน้าที่สายงานทรัพยากรบุคคล
 บมจ. พรุเด็นเซียล ประกันชีวิต (ประเทศไทย)

2550 - 2554 ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
 บจ. เซ็นทรัล วัตสัน (ประเทศไทย)

2547 - 2550 ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
 บจ. ไมโครซอฟท์ (ประเทศไทย)

ประวัติการกำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา **ไม่มี**

นายชวิน ชัยวัชรารณ**อายุ 46 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2556

- เลขานุการบริษัท

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

ไม่มี

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท กฎหมาย มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร C-Seminar-Anti Corruption Seminar 1/2559
- หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC 19/2557)
- หลักสูตร Director Certification (DCP 192/2557)
- หลักสูตร Company and Board Reporting Program (CRP 6/2556, BRP 11/2556)
- หลักสูตรการต่อต้านการทุจริต สำหรับผู้บริหาร (ACEP 10/2557)
- หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานเลขานุการ บริษัท (FPSC 29/2557)
- หลักสูตรเลขานุการบริษัท (CSP) รุ่น 51/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน เลขานุการบริษัท บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2553 - 2556 ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2546 - 2553 Associate บจ. อันตัน แอนด์ วิลเลียม

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นางสุวิมล กุลาลักษณ์**อายุ 58 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542

- หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

0.0001

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

ปริญญาโท MBA Track Management Information System, Oklahoma City University

คุณวุฒิทางวิชาชีพ

- Certified Public Accountant (2528)
- Certified Internal Auditor (2543)
- Certified Risk Management Assurance (2556)

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ตำแหน่งในบริษัท

2542 - ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2552 - ปัจจุบัน อาจารย์พิเศษด้านตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2542 - ปัจจุบัน วิทยากรด้านตรวจสอบภายใน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง สภาวิชาชีพบัญชี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

นางสาวนิฐิยา พัวพงศกร**อายุ 43 ปี**

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2556

- หัวหน้าส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

สัดส่วนการถือหุ้น(%)

0.000025

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร

ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Technology Management, Washington State University,
- ปริญญาโท การเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน หัวหน้าส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2558 - 2560 ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2556 - 2558 ผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2554 - 2556 รักษาการผู้อำนวยการสำนักนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

2551 - 2554 ผู้จัดการฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

ไม่มี

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

ไม่มี

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา

ไม่มี

รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของ กรรมการและผู้บริหารในบริษัทและบริษัทย่อย

ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2561

	ADVANC		AWN	DPC	ADC	ACC	AMP	AMC	SBN	AIN	WDS	MMT	FXL	ABN	ADD	CSL	TMC	YPC	ADV
	หุ้นสามัญ (หุ้น)	ในสัดส่วนของสิทธิ์ (หน่วย)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หุ้นสามัญ (หุ้น)
1. นายกานต์ ตระกูลฮุน	-	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561	31/12/2560	31/12/2561
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. นายสมเกียรติ บัญญัติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. นายปิยะกุลย์ สุทธิรักษ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. นายประสิทธิ์ เขียวหาญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	2,000	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นายศิริศักดิ์ วาฬสิทธิ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. นายเอเลนา ลัว ยง เคียง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. นางสาวจิน ไล ไชยม จง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. นายเชาว์โต ยี่ อมลาชา จุฬิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. นายเอก พงกาศิณ ¹⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. นายสมชัย เลิศสุริวงค์	80,126	80,126	246,740	220,540	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. นายสม เริง ขง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. นายวิรัตน์ เกียรติพงษ์การ	-	-	151,654	126,554	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. นายธีร สัมพันธ์โรจน์ ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. นางสาวกานทิยา เลิศสุริวงค์	-	-	77,500	77,500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- หุ้นสามัญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- บัตรที่ยังไม่บรรลุสถานะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: ¹⁾ ได้มีการแต่งตั้งให้เป็นรองประธานกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 เป็นกรรมการบริหารแทนนายชินด์ แก้วมวงค์ ที่ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหาร

²⁾ ได้มีการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านงานกฎหมายและบริษัท ชินด์ แก้วมวงค์ ที่ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริหาร

รายงานคณะกรรมการสรรหา และกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการประกอบด้วย กรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ประธาน คุณไกรฤทธิ์ อุชुकานนท์ชัย และ คุณ จิน ไล เจียบ จง กรรมการ ในปี 2561 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง โดย กรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการ ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติตามและการทบทวนนโยบาย การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้มีส่วนในการสร้างความตระหนักของ พนักงานในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยผ่านคลิป วิดีโอและสื่อต่างๆ คณะกรรมการได้ทบทวนนโยบาย กำกับดูแลกิจการ โดยคณะกรรมการเห็นว่าเพื่อส่งเสริม ให้คณะกรรมการบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปี 2561 คณะกรรมการสรรหา และกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาเสนอให้คณะกรรมการ บริษัทอนุมัติปรับปรุงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของ บริษัทในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ได้แก่ การดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนอื่นของ กรรมการ การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ โดยผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก การเข้าร่วมประชุมของ กรรมการ การขยายขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจสอบ โครงสร้างคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน และการขยายขอบเขตของ ประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้หรือ รับสินบนและการคอร์รัปชันไปยังครอบครัวพนักงานและ บริษัทร่วมทุน การพิจารณาทบทวนนโยบายนี้ สอดคล้อง กับเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนภายใต้ หลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 (Corporate Governance Code 2017) นอกจากนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบนโยบาย สิทธิมนุษยชน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมด้วย

2. ด้านการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์และการสรรหา บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็น กรรมการบริษัท

คณะกรรมการได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อการสรรหา กรรมการว่าในการสรรหากรรมการอิสระแต่ละครั้ง คณะกรรมการจะพิจารณาคุณภาพสตรีที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ด้วย นอกเหนือจากการพิจารณาความหลากหลายใน คุณสมบัติและประสบการณ์อื่นที่สามารถส่งเสริมให้บริษัท พัฒนาต่อไปได้อย่างยั่งยืน

ในการสรรหากรรมการ คณะกรรมการได้เปิดโอกาสให้ ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับพิจารณาเลือก ตั้งเป็นกรรมการ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2561 เพื่อนำรวมกับรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจากแหล่งอื่น ก่อนพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ เข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการอย่างรอบคอบ โดยอ้างอิงถึงตารางคุณสมบัติและทักษะ ประสบการณ์ ของกรรมการ (Board Skill Matrix) ก่อนเสนอชื่อบุคคล ที่เห็นว่ามีความเหมาะสมให้คณะกรรมการบริษัทและ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการ ได้พิจารณาเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็น กรรมการทั้งหมด 4 ท่าน โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการ ที่เป็นผู้บริหารอีกประเภทละ 1 ท่าน

(นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)

ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณกานต์ ตระกูลฮุน ประธาน คุณสมประสงค์ บุญยะชัย และคุณแอลเลน ลิว ยง เคียง กรรมการ

ในปี 2561 คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนมีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2561 มีดังต่อไปนี้

1. ด้านการพิจารณานโยบายค่าตอบแทน (Compensation)

ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

พิจารณาและเห็นชอบนโยบายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง โดยพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารให้อยู่ในระดับที่เทียบเคียงได้กับบริษัทจดทะเบียนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน และบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อจูงใจและรักษากรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท

ค่าตอบแทนของพนักงาน

พิจารณาและเห็นชอบภาพรวมของการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน โดยพิจารณาข้อมูลค่าตอบแทนพนักงานของบริษัทชั้นนำอื่นที่มีขนาดใกล้เคียงกันหรือในอุตสาหกรรมเดียวกัน

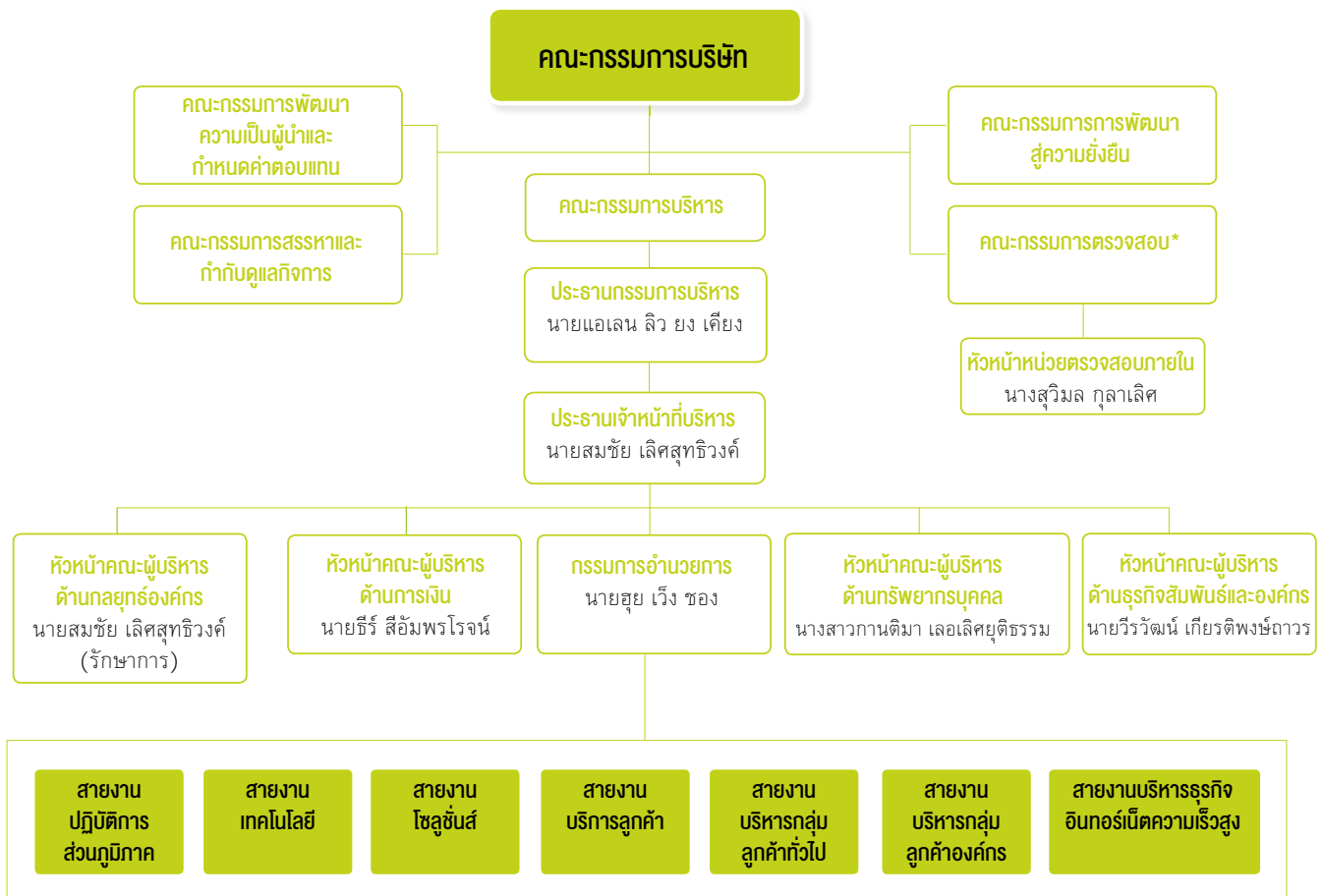
2. ด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ (Leadership Development)

คณะกรรมการผลักดันการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารบริษัท เพื่อนำพาธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัทที่กำลังเผชิญสภาพการแข่งขันที่สูงขึ้นและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรวดเร็วไปสู่ความสำเร็จ โดยคณะกรรมการได้อนุมัติการเข้าร่วมโครงการสำคัญหลายโครงการ เพื่อให้พนักงานและผู้บริหารได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้จากสถาบันการศึกษาและวิจัยระดับโลก เพื่อสร้างเสริมศักยภาพในการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมและทรัพยากรบุคคลเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

(นายกานต์ ตระกูลฮุน)

ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ
และกำหนดค่าตอบแทน

โครงสร้างการจัดการ

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

ข้อมูลคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการชุดย่อย						
รายชื่อ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและ กำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนด ค่าตอบแทน	คณะกรรมการการพัฒนา สู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร
นายกานต์ ตระกูลสุน	ประธานกรรมการบริษัทและ กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช ²⁾	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-	-
นางสาวจิน ไล เจียบ จง ^{1) 2)}	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	ประธานและกรรมการ ที่ไม่ใช่ผู้บริหาร
นายไกรฤทธิ์ อุตกานนท์ชัย ²⁾	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	-
นายเขมวารีโต ซี. อบลาคา จูเนียร์ ^{1) 2)}	กรรมการอิสระ	-	-	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ
นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
นายสุย เว้ง ซอง ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาอภิชน ³⁾	-	-	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

หมายเหตุ

¹⁾ นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายแอลเลน ลิว ยง เคียง นางสาวจิน ไล เจียบ จง นายเขมวารีโต ซี. อบลาคา จูเนียร์ นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ และนายสุย เว้ง ซอง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม รายละเอียดปรากฏตามประวัติคณะกรรมการและผู้บริหารในหน้า 44, 46-48

²⁾ นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช นายไกรฤทธิ์ อุตกานนท์ชัย นายเขมวารีโต ซี. อบลาคา จูเนียร์ และนางสาวจิน ไล เจียบ จง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงิน รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อประวัติคณะกรรมการและผู้บริหารในหน้า 45-47

³⁾ นายเอนก พนาอภิชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 แทนนายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ที่ขอลาออก

⁴⁾ ผู้ลงทุนสามารถศึกษาคุณสมบัติของกรรมการอิสระได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com/misc/cg/20171122-advanced-qualification-independent-th.pdf> โดยเอไอเอสกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระเพิ่มขึ้นกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม					
	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ สรรหาและกำกับ ดูแลกิจการ	คณะกรรมการ พัฒนาความเป็น ผู้นำและกำหนด คำตอบแทน	คณะกรรมการ การพัฒนา สู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการ บริหาร
นายกันต์ ตระกูลสุน	9/9	-	-	5/5	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	9/9	-	-	4/5	-	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	9/9	13/13	-	-	4/4	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	9/9	13/13	4/4	-	-	-
นางสาวจิน ไล เงียบ จง	8/9	-	4/4	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง	7/9	-	-	2/5	-	11/11
นายไกรฤทธิ์ อุซุกานนท์ชัย	7/9	13/13	4/4	-	-	-
นายเพชรวิโด ซี. อปลาชา จูเนียร์	9/9	-	-	-	4/4	9/11
นายสตีเฟน มิลเลอร์ ²⁾	8/9	-	-	-	-	-
นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	9/9	-	-	-	4/4	11/11
นายสุย เวียง ทอง	9/9	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาภิชน ¹⁾	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ :

¹⁾ นายเอนก พนาภิชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริหาร เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 แทน นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ที่ขอลาออก²⁾ นายสตีเฟน มิลเลอร์ ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท มีผลวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561

กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์ นายสุย เวียง ขง กรรมการสองในสามคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกัน และประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นโดยรวมมิใช่เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และกำหนดนโยบายให้มีสัดส่วนกรรมการอย่างยุติธรรมตามเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นซึ่งมีอำนาจควบคุม (Controlling shareholders) โดยมีขอบเขตหน้าที่ดังนี้

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
3. พิจารณออนุมัติรายการที่สำคัญ เช่น โครงการลงทุนธุรกิจใหม่ การซื้อขายทรัพย์สิน ฯลฯ และการดำเนินการใดๆ ที่กฎหมายกำหนด
4. พิจารณออนุมัติและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามประกาศข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่กำกับดูแล
5. ประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และกำหนดค่าตอบแทน
6. รับผิดชอบต่อผลประโยชน์และการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ด้วยความตั้งใจและความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน
7. ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามผล

8. ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท

9. กำกับดูแลกิจการให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม

10. ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

11. รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การสงวนสิทธิเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทสงวนสิทธิเรื่องที่มีความสำคัญไว้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท เพื่อรักษาประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น อาทิ

- กลยุทธ์ แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปี
- ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุน และค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการชุดย่อย หรือผู้บริหารได้รับมอบหมายให้อนุมัติได้
- การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการขายเงินลงทุน
- นโยบายที่สำคัญ
- การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ
- การฟ้องร้อง และดำเนินคดีที่สำคัญ
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล

การแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของเอไอเอส ทั้งนี้ ในการกำกับดูแล กรรมการจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในทางธุรกิจ และปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเชื่ออย่างมีเหตุผลว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น ขณะที่ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของเอไอเอสไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนบริหารจัดการงานประจำวันและธุรกิจขององค์กร ทั้งนี้ ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ และไม่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

การแบ่งแยกตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม

บทบาทและหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัท	บทบาทหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
● เป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัท ● ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้นและการประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ● ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัท กำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท ● สนับสนุนให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ● สนับสนุนให้กรรมการได้อภิปรายและแสดงความเห็นในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประชุม ● เป็นผู้ประสานระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี	● กำหนดและจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจงบประมาณและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปี เสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติตลอดจนติดตามความคืบหน้าเปรียบเทียบกับงบประมาณและแผนงานและรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบความก้าวหน้าเป็นประจำ ● บริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจของบริษัท ● แสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ● เสริมสร้างศักยภาพและรักษาทีมผู้บริหารที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบุและสรรหานักคนที่มีความสามารถ เพื่อให้การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ● ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารและคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด และมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง และการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ความดีความชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

4. พิจารณาผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี และให้ข้อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเสนอขออนุมัติการแต่งตั้ง เลิกจ้างและกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีของบริษัทจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
6. พิจารณานโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการใช้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน
7. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
8. สอบทานให้บริษัทมีระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

9. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนงานตรวจสอบภายในประจำปี การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตรวจสอบภายใน และประสานงานกับผู้สอบบัญชี

10. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูล การกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และพิจารณาข้อร้องเรียนรวมถึงพิจารณา ผลการสอบสวนของบริษัททุกไตรมาส รวมทั้งเป็นช่องทาง หนึ่งของบริษัทในการรับแจ้งข้อร้องเรียนตามนโยบาย การให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวนและ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

11. กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับ สินบนและการคอร์รัปชันเพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทได้ปฏิบัติตาม ภาระหน้าที่ตามกฎหมายและจริยธรรมที่กำหนดไว้

12. จัดให้มีการสอบทานคุณภาพของระบบการตรวจสอบ ภายในโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกองค์กรอย่างน้อย ทุก 5 ปี

13. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผย ไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนาม โดยประธานกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูล อย่างน้อยดังต่อไปนี้

ก. ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือ ได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท

ข. ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน ของบริษัท

ค. ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลัก ทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

ง. ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี

จ. ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์

ฉ. จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการ เข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน

ช. ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบ ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

ซ. รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการบริษัท

14. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้งจาก ผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับพฤติกรรมอันควรสงสัยว่ากรรมการ

ผู้จัดการ หรือบุคคล ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ บริษัทได้กระทำความผิดตามที่กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์กำหนด และให้คณะกรรมการตรวจ สอบรายงานผลการตรวจสอบในเบื้องต้นให้แก่สำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ผู้สอบบัญชีทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก ผู้สอบบัญชี

15. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และเสนอข้อเสนอนะที่จำเป็นให้คณะกรรมการบริษัท ทราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการตรวจสอบ หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมี นัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการของ บริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะ กรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญ ในระบบควบคุมภายใน

3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจ

หากคณะกรรมการของบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการ ให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการ กระทำนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

16. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้ คณะกรรมการตรวจสอบ มีอำนาจเชิญให้ฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็น ร่วมประชุม หรือส่งเอกสารตามที่เห็นว่าเกี่ยวข้องจำเป็น

17. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขต อำนาจ หน้าที่ ให้คณะ กรรมการตรวจสอบ มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือเชิญ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อให้ความเห็น หรือ คำแนะนำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความจำเป็น

18. พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ตรวจสอบด้วยตนเองทั้งในภาพรวมเป็นรายคณะและ รายบุคคลเป็นประจำทุกปี

19. พิจารณาสอบทานของกฎบัตรนี้เป็นประจำทุกปีและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลงหากมีความจำเป็น
20. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน

1. กำหนดคำตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินของกรรมการ กรรมการชด้อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในแต่ละปี เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทโดยรวม
2. จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติและ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติตามแต่กรณี
3. พิจารณาสอบทานและอนุมัติผลการดำเนินงานของบริษัทเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินโบนัสประจำปีตามผลตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและพิจารณาปรับเปลี่ยนเงินเดือนประจำปี
4. พิจารณาและอนุมัติโครงการคำตอบแทนระยะยาว รวมถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. พิจารณาและอนุมัติผลการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเงินโบนัสประจำปี การปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี และคำตอบแทนระยะยาว ให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
6. พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินโบนัสประจำปีให้กับกรรมการของบริษัท
7. รายงานนโยบายด้านคำตอบแทนกรรมการ หลักการ/เหตุผล และวัตถุประสงค์ของนโยบายเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี
8. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ประเมินและกำหนดผู้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว และรายงานแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกปี
9. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทจัดทำนโยบายแผนการสืบทอดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่

บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว

10. ทำหน้าที่ดูแลกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
11. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ
12. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทและมีหน้าที่ให้คำชี้แจงตอบคำถามใดๆ เกี่ยวกับคำตอบแทนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
13. พิจารณาทบทวนและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลง
14. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
15. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
16. ดำเนินการอื่นๆ ใดหรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

1. กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหาคณะกรรมการและกรรมการชด้อยของบริษัท
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัททุกๆ ปี รวมทั้งเสนอปรับปรุงแก้ไขนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้คณะกรรมการพิจารณา
3. พิจารณาสรรหากรรมการและกรรมการชด้อย โดยพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

1. พิจารณานโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนการใดๆ ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

2. เสนอประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อบริษัท อันเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา

3. สอบทานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนประธานเจ้าหน้าที่บริหารอันเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

5. รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

6. สอบทานและให้ความเห็นชอบต่อรายงานการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ

7. การปฏิบัติอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

1. กำหนดทิศทางกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

2. บริหารการดำเนินธุรกิจใดๆ ของบริษัทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

3. กำกับและติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท และรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้แก่กรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกเดือน

4. แสวงหาและประเมินโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ

5. พิจารณาและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท

6. พิจารณาสอบทานและอนุมัติรายการเกี่ยวกับการลงทุนและจำหน่ายทรัพย์สิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงิน และการบริหารเงิน การบริหารงานทั่วไป และรายการอื่นใดที่เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท ภายในขอบเขตอำนาจที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

7. พิจารณาและให้ความเห็นต่อเรื่องที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ยกเว้นในกิจกรรมใดๆ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยอื่นเป็นผู้ดำเนินการไว้แล้ว

8. คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้ผู้บริหารหรือ

บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณา

เห็นสมควรได้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหารและ/หรือการมอบอำนาจช่วงต้องไม่เป็นการอนุมัติรายการ

ที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือรายการที่คณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสีย

ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท และตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัทและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

9. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น

10. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่จำเป็น

11. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส ในวาระการรายงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

12. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรเป็นประจำทุกปี ซึ่งอาจทำพร้อมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยอื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลของ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

13. ดำเนินการอื่นๆ ใด หรือตามอำนาจและความรับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

ผู้บริหาร

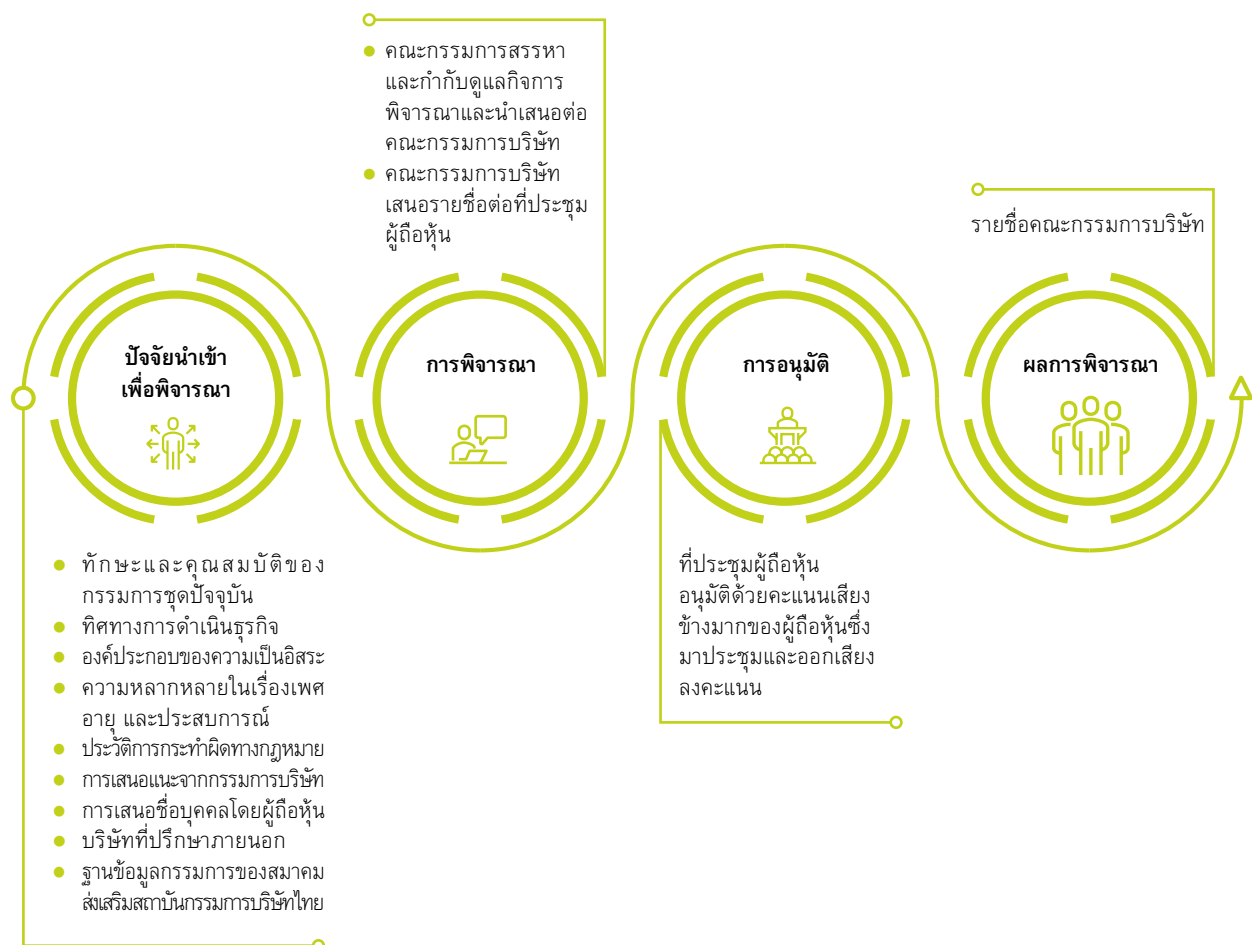
นอกจากคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแล้ว เอไอเอสกำหนดให้มีผู้บริหารระดับสูงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านกลยุทธ์องค์กร
2. นายสุย เวียง ชอง	กรรมการผู้อำนวยการ
3. นายธีร สัมพรโรจน์	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
4. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
5. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

หมายเหตุ : นายธีร สัมพรโรจน์ ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 แทนนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งขอเกษียณอายุ

การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูง

การสรรหากรรมการ

สำหรับการพิจารณาต่อวาระ กรรมการจะพิจารณาถึง ผลการปฏิบัติงาน ประวัติการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในการประชุม และการสนับสนุนในกิจกรรมของคณะกรรมการ ฯลฯ กรณีที่เป็นกรรมการอิสระ จะพิจารณาถึงความเป็นอิสระด้วย

วิธีการเลือกตั้งกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นดังนี้

1. ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งจะมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ถือ คือ หนึ่งหุ้นเท่ากับหนึ่งเสียง
2. ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (1.) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
3. บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมาจะมีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน ทั้งนี้ มติการแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

ทั้งนี้ เอไอเอสเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษาเลือกเป็นกรรมการได้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบปีบัญชี โดยแจ้งผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของเอไอเอส โดยในปี 2561 ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณา

การสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) โดยมีหลักในการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกองค์กร และอาจพิจารณาว่าจ้างที่ปรึกษาอิสระเพื่อเข้ามาช่วยในการสรรหาดังกล่าว

แผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan) รองรับผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนงานขึ้นไป โดยมีการระบุผู้ที่จะทำหน้าที่แทน พร้อมทั้งจัดให้มีกระบวนการพัฒนาบุคลากรในลำดับรองลงมาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นปดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัท

1. ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงสามส่วนไม่พอดี ให้ออกจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยกรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งและกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้
2. กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ตนแทน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ

1. คราวละไม่เกิน 3 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระมีสิทธิได้รับเลือกกลับเข้ามาใหม่ได้ ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการบริษัทจะทบทวนความเป็นอิสระของกรรมการท่านนั้นเป็นประจำทุกปี
2. กรรมการที่ประสงค์จะลาออกก่อนครบวาระต้องยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการบริษัท โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ใบลาออกมาถึงที่บริษัท ทั้งนี้ การพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทดแทนกรรมการที่ลาออก กำหนดให้ดำรงตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่มาปฏิบัติหน้าที่แทน และคณะกรรมการบริษัทจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบให้ครบถ้วนภายใน 90 วันนับแต่วันที่กรรมการตรวจสอบคนนั้นลาออก

ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบ*พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เพราะเหตุอื่นนอกจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการตรวจสอบที่พ้นจากตำแหน่ง ยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพียเท่าที่จำเป็นจนกว่า คณะกรรมการตรวจสอบชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

1. ให้กรรมการชุดย่อยอื่นๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระ การดำรงตำแหน่งของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ อีกได้
2. นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตาม (1.) กรรมการ ชุดย่อยอื่นๆ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ
 - ตาย
 - ลาออก
 - ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการชุดย่อย
 - คณะกรรมการบริษัทมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการ และผู้บริหาร

เอไอเอสมีนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนให้กรรมการ โดยสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเมื่อเทียบกับ บริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียง กันแล้ว ค่าตอบแทนดังกล่าวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและ เพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ และจะ คำนึงถึงความเป็นธรรมและเหมาะสมสำหรับการจ่าย ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร โดยสอดคล้องกับ ผลการปฏิบัติงานของกรรมการและผู้บริหารแต่ละท่าน คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงินให้แก่กรรมการบริษัท กรรมการ ชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมถึงผู้บริหารระดับสูง ที่มีหน้าที่รายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยใน การพิจารณาจากนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่กล่าว ไว้ข้างต้นแล้ว จะมีการนำผลสำรวจค่าตอบแทนกรรมการ ที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคม ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยมาประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน จะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอ มติเห็นชอบ และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติเป็น ประจำทุกปี

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินสำหรับประธานกรรมการ กรรมการ อิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 7 ราย รวม จำนวนเงิน 29.66 ล้านบาท และมีการพิจารณาจัดสรรตาม นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและกรอบวงเงิน 36 ล้านบาท ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 เมื่อ วันที่ 29 มีนาคม 2561 ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทน ดังกล่าว บริษัทใช้หลักเกณฑ์เดิมตั้งแต่ปี 2558 และ ค่าตอบแทนที่จัดสรรอยู่ภายในกรอบของวงเงิน อันประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง และ โบนัส

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการประจำปี 2561

กรรมการ	ค่าตอบแทนในรูปตัวเงิน (บาท)		
	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	โบนัส
คณะกรรมการ			
● ประธานกรรมการบริษัท	300,000	x	✓
● กรรมการ	75,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบ/คณะกรรมการบริหาร			
● ประธานกรรมการ	25,000	25,000	✓
● กรรมการ	x	25,000	✓
คณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ			
● ประธานกรรมการ	10,000	25,000	✓
● กรรมการ	x	25,000	✓

หมายเหตุ :

- 1) กรรมการที่เป็นผู้บริหาร/พนักงานของบริษัท หรือของบริษัทผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ หรือกรรมการชุดย่อย
- 2) ประธานกรรมการไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือน หรือเบี้ยประชุม ในฐานะประธานในคณะกรรมการชุดย่อย

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลที่ได้รับในฐานะกรรมการบริษัทจำนวน 7 ราย ในปี 2561 มีดังนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม ¹⁾ (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทนอื่นๆ
นายกานต์ ตระกูลฮุน	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการ - ประธานกรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	3,600,000	-	3,150,000	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	- รองประธานกรรมการ - กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร - กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำ และกำหนดค่าตอบแทน	900,000	325,000	2,253,600	-

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน รายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม ¹⁾ (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทน อื่นๆ
นายไกรฤทธิ์ อุซุกานนท์ชัย	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการตรวจสอบ - กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	1,200,000	600,000	3,150,000	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ - กรรมการตรวจสอบ	1,020,000	650,000	2,289,000	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน - กรรมการตรวจสอบ	1,013,333	650,000	2,289,000	-
นายเพชรโรโด ซี. อบลาชา จูเนียร์	- กรรมการอิสระ - กรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน - กรรมการบริหาร	900,000	550,000	2,253,600	-
นายสตีเฟน มิลเลอร์ ²⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	765,000	175,000	1,935,224	-
รวม ¹⁾		9,398,333	2,950,000	17,320,424	-

หมายเหตุ:

¹⁾ ค่าตอบแทนกรรมการที่ปรากฏตามตารางข้างต้นเป็นรายการที่เกิดขึ้นในปี 2561 รวมถึงโบนัสจากผลปฏิบัติงานระหว่างปี 2561 ที่จ่ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ด้วย²⁾ นายสตีเฟน มิลเลอร์ ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการของบริษัท มีผลวันที่ 6 พฤศจิกายน 2561

ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ปรัชญาในการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่ผู้บริหารได้สร้างให้กับบริษัท และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้ทำการทบทวนและอนุมัตินโยบายค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยการกำหนดระบบบริหารค่าตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

การบริหารค่าตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- ค่าตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับผลการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท

- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน (Balanced Scorecard) ทั้งตัวชี้วัดทางด้านผลตอบแทนทางการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต
- การบริหารค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น**

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น

- การทำให้เกิดความมั่นใจว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้นมีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น
- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้**
- การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจ

โครงสร้างค่าตอบแทนผู้บริหาร

ค่าตอบแทนซึ่งจ่ายให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทจะประกอบด้วยสามองค์ประกอบ ดังนี้

ค่าตอบแทนและผลประโยชน์แบบคงที่			ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงาน		
เงินเดือน		ผลประโยชน์	+	โบนัสตามผลงาน	ค่าตอบแทนระยะยาว

เงินเดือน

ระดับของค่าตอบแทนที่ได้รับ เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งทำการจ่ายเป็นเงินสดเข้าบัญชีทุกเดือน โดยจะมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี จากการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน และอัตราการขึ้นเงินเดือนในตลาดแรงงาน

ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษ

วัตถุประสงค์หลักของการให้ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษ คือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน และช่วยเหลือในกรณีพนักงานสูงอายุ ประสพปัญหาด้านสุขภาพ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพ และสวัสดิการต่างๆ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในตลาดแรงงาน และตามที่กฎหมายกำหนด

โบนัสตามผลงาน

เป็นรางวัลตอบแทนที่แปรผันตามความสำเร็จของผลงานในระยะสั้น เมื่อเทียบกับแผนงานประจำปีที่ได้กำหนดไว้ โดยเทียบเคียงกับค่าตอบแทนในตลาดแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เงินโบนัสตามผลงานนี้จะผูกกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ประจำปี ซึ่งเป็นผลรวมจากตัววัดผลที่หลากหลาย และมีการถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละปัจจัย

ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูด และรักษานักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง

- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างค่าตอบแทนและผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปี และผลตอบแทนระยะยาว

โดยเป็นการตัดสินผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบริษัท และของพนักงานรายบุคคล

ค่าตอบแทนระยะยาว

ค่าตอบแทนระยะยาว เป็นรูปแบบค่าตอบแทนที่ส่งเสริมการสร้างการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืนและสร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงเป็นการรักษาตำแหน่งผู้บริหารที่สำคัญโดยเน้นให้เกิดผลประโยชน์ประกอบกิจการที่ดีของบริษัทและมีการตัดสินใจทางธุรกิจที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น การให้ผลตอบแทนจะพิจารณาจากมูลค่าทางเศรษฐกิจของบริษัท (Economic Profit) มูลค่าผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นทั้งในเชิงมูลค่ารวม (Absolute total shareholder return) และมูลค่าในเชิงเปรียบเทียบ (Relative total shareholder return) การคำนวณผลตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานในรอบเวลา 3 ปี และทยอยจ่ายผลตอบแทนออกไปอีก 3 ปี ทั้งนี้ การจ่ายผลตอบแทนอาจมีการเรียกคืนหรือดักจ่าย (Clawback policy) ในกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัย การลาออกหรือการเลิกจ้าง

การจ่ายค่าตอบแทนของบริษัท

	CEO	ผู้บริหาร	พนักงาน ทุกคน	รูปแบบการจ่าย	จุดประสงค์และการเชื่อมโยง กับหลักการค่าตอบแทน
เงินเดือน (Base Salary)	✓	✓	✓	เงินสด	จูงใจและรักษานักงานที่มีความรู้ความสามารถ และตอบสนองการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน
ผลประโยชน์ (Benefit)	✓	✓	✓	- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ - ประกันชีวิตและสุขภาพ	สร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน
เงินโบนัสตามผลงาน (Performance Bonus)	✓	✓	✓	เงินสด	เพื่อเป็นรางวัลตอบแทนตามความสำเร็จของผลงานที่ได้กำหนดไว้ประจำปี
ค่าตอบแทนระยะยาว (Value-Sharing Compensation)	✓	✓		เงินสด	ผลักดันให้เกิดผลการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากมูลค่าผลตอบแทนรวมแก่ผู้ถือหุ้น (Total shareholder return) และมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของบริษัท (Economic Profit) เพื่อสร้างความสอดคล้องของผลประโยชน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น

ค่าตอบแทนรวมของคณะผู้บริหารจำนวน 4 ราย เท่ากับ 52.54* ล้านบาท ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัสตามผลงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และผลประโยชน์อื่นๆ

หมายเหตุ : *ค่าตอบแทน 52.54 ล้านบาท รวมค่าตอบแทนของนางสาวสุนิษา ชินวัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561 – 30 กันยายน 2561

บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ตามโครงการจ่ายค่าตอบแทนระยะยาวให้แก่ผู้บริหารเป็นจำนวน 5 ครั้ง ตั้งแต่ปี 2556-2560 โดยมีผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) มีรายชื่อและจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ที่ได้รับดังนี้

		ปี 2560	%	ปี 2559	%	ปี 2558	%	ปี 2557	%	ปี 2556	%	รวม
1. นายสมชัย เลิศสุทธิวงค์	จำนวน	88,700	6.3	56,800	6.87	51,600	5.92	29,816	4.38	19,824	4.89	246,740
2. นางสาวสุนิษา ชินวัตร	จำนวน	35,440	2.5	11,900	1.44	11,890	1.36	11,020	1.62	6,864	1.69	77,114
3. นายวีรวัฒน์ เกียรติพงษ์ถาวร	จำนวน	44,300	3.1	30,200	3.65	30,174	3.46	27,116	3.99	19,864	4.90	151,654
4. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	จำนวน	44,300	3.1	33,200	4.01	0	-	0	-	0	-	77,500

หมายเหตุ : % หมายถึง ร้อยละของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกทั้งหมด

เลขานุการบริษัท คือ นายชิน ชัยวัชรารณ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89/15 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่กรรมการในการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน คือ นางสาวนริญา พัวพงศกร ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลในฐานะบริษัทจดทะเบียนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมทั้งกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ข้อมูลประวัติและรายละเอียดของเลขานุการบริษัทและหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ปรากฏตามหน้า 51

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีพนักงานทั้งสิ้น 12,552 คน (รวมพนักงานชั่วคราว) โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ดังนี้

เอไอเอส		เอเอ็มพี / เอดีซี / เอไอเอ็น / ดับบลิวดีเอส / เอสบีเอ็น / เอดับบลิวเอ็น / เอฟเอ็กซ์แอล / เอ็มเอ็มที / เอดีดี / เอบีเอ็น	
สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน		จำนวนพนักงาน
การเงินและบัญชี	243	เอเอ็มพี	39
ทรัพยากรบุคคล	211	เอดีซี	-
ตรวจสอบภายใน	49	เอไอเอ็น	22
กลยุทธ์องค์กร	54	ดับบลิวดีเอส	380
สำนักผู้บริหาร	17	เอสบีเอ็น	39
เลขานุการบริษัท	8	เอดับบลิวเอ็น	6,840
ธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา	20	เอฟเอ็กซ์แอล	131
กฎหมาย	40	เอ็มเอ็มที	1,507
ความปลอดภัยไซเบอร์และสารสนเทศ	40	เอดีดี	2
โครงการ Organization Transformation	17	เอบีเอ็น	7
รวม	699	รวม	8,967

เอเชีย		ดีพีซี	
สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน	สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน
สำนักกรรมการผู้จัดการ	4	สำนักผู้บริหาร	3
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – กรุงเทพมหานคร	1,384		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – นครราชสีมา	684		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – Operation Development	66		
สำนักลูกค้าสัมพันธ์ – Platform	38		
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลลูกค้าสัมพันธ์	33		
ฝ่ายประกันคุณภาพและงานบริการ	73		
พัฒนาทรัพยากรบุคคล	578		
Strategic Planning & Analysis	23		
รวม	2,883	รวม	3

สำหรับปี 2561 ค่าตอบแทนรวมของบุคลากรของบริษัท และบริษัทย่อย ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส และเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีจำนวนทั้งสิ้น 7,537.66 ล้านบาท ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานสามารถศึกษาได้จาก รายงานการพัฒนารูทกิจอย่างยั่งยืน ประจำปี 2561

การกำกับดูแลกิจการ

ความสำเร็จในปี 2561

- คะแนน Corporate Governance Report ระดับ “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่นต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 จากงาน SET Awards 2018
- คะแนนเต็ม 100 คะแนน จากการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน “หุ้นยั่งยืน” จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นขั้นพื้นฐาน และพัฒนาให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับ ตามแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน ด้วยธรรมาภิบาลและการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยครอบคลุมแนวปฏิบัติ 5 หมวด

1. คณะกรรมการบริษัท
2. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย
3. การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส
4. การควบคุมและบริหารความเสี่ยง
5. ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการจัดทำขึ้นตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code) การกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (CGR) ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) และดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) และมีกระบวนการกำกับดูแล ดังนี้

- กำกับดูแลโดยคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท
- บังคับใช้กับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของเอไอเอสและบริษัทในเครือทุกแห่ง
- ทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท เมื่อวันที่

29 ตุลาคม 2561 และคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายดังกล่าวเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจำนวนบริษัทจดทะเบียนอื่นที่กรรมการแต่ละท่านสามารถไปดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 4 แห่ง
2. การประเมินผลปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทโดยที่ปรึกษาภายนอกอย่างน้อยทุกๆ 3 ปี
3. การเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละท่านไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมทั้งปี
4. การเพิ่มขอบเขตความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ*ให้ครอบคลุมการกำกับดูแลความเสี่ยง
5. การกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทให้มีความหลากหลายโดยเฉพาะในด้านเพศ เชื้อชาติ สัญชาติ และถิ่นกำเนิด ในการสรรหากรรมการอิสระแต่ละครั้ง คณะกรรมการสรรหา จะพิจารณาคุณสมบัติที่มีคุณสมบัติเหมาะสมด้วย
6. กำหนดสัดส่วนกรรมการอิสระให้เป็นเสียงส่วนใหญ่ รวมถึงประธานของคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ
7. การสื่อสารเรื่องประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนและการคอร์รัปชันให้ครอบคลุมของพนักงาน รวมถึงการส่งเสริมให้กิจการบริษัทร่วมค้าปฏิบัติตามแนวทางของการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล

รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการในปีที่ผ่านมา

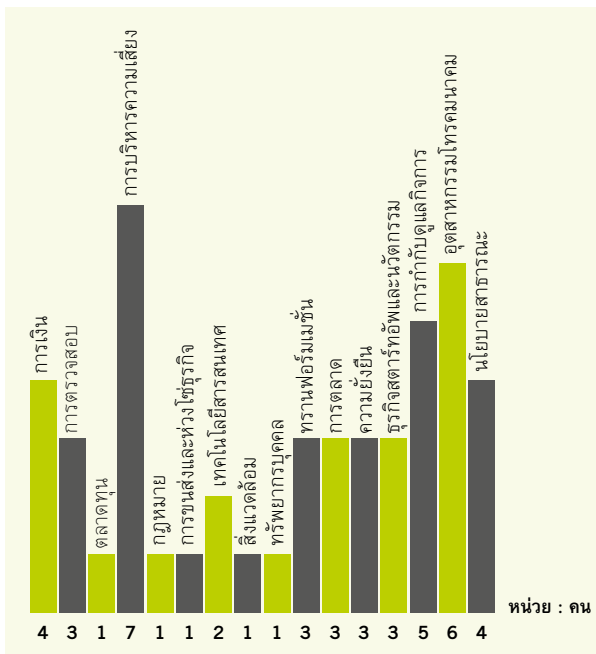
หมวด 1 คณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นให้กลุ่มเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับสูงสุด โดยกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท เพื่อส่งต่อให้ฝ่ายจัดการนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์และตั้งเป้าหมายในระยะยาว และมีการทบทวนและติดตามความคืบหน้าเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ โดยในการประชุมคณะกรรมการ

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

บริษัททุกไตรมาส ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัท โดยเฉพาะในส่วนของการเป้าหมายทางการเงินและแผนงานต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาทบทวนวิสัยทัศน์ ภารกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท (Strategic direction) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและการดำเนินธุรกิจของบริษัท

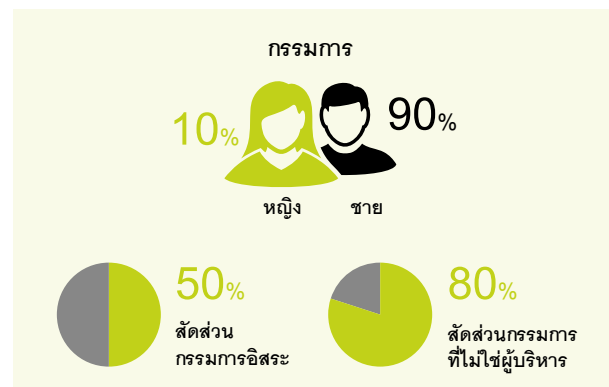
- องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านประสบการณ์ทำงาน การศึกษา เพศ เชื้อชาติ สัญชาติ ถิ่นกำเนิด รวมถึงมีสัดส่วนกรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมากกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด และเป็นการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารงานที่ดี

- ประธานกรรมการบริษัท คือ คุณกานต์ ตรีกุลสุน เป็นกรรมการอิสระและไม่ใช่นักธุรกิจคนเดียวกันกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารรวมถึงไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือทางธุรกิจระหว่างกัน และมีการแบ่งแยกการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างชัดเจนไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

เอไอเอสยังกำหนดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และสงวนสิทธิในการพิจารณาเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ตามรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 58 อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้กรรมการและฝ่ายจัดการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันผ่านการสร้างวัฒนธรรมการเคารพบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และการทำงานร่วมกันตามหลักธรรมาภิบาล

- คุณสมบัติของกรรมการอิสระได้กำหนดให้มีความเข้มข้นกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด อาทิ ต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ข้อกำหนดเรื่องคุณสมบัติกรรมการอิสระศึกษาได้จาก <http://advanc-th.listed-company.com> ภายใต้หัวข้อบรรษัทภิบาล “นโยบายบรรษัทภิบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท”

- วันประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า และส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบให้กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการมีเวลาศึกษา ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม และได้ดำเนินการให้แต่ละวาระมีการจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการทุกครั้ง ทั้งนี้ ขณะลงมติ กรรมการ

จะต้องอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการที่มาประชุม อีกทั้ง เพื่อป้องกันการมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษ กรรมการที่อาจมีส่วนได้เสียในวาระนั้น จะไม่เข้าร่วมประชุมและลงมติในวาระนั้นๆ

เอไอเอสได้นำเทคโนโลยีการประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video conference) และการพัฒนาช่องทางการส่งเอกสารการประชุมผ่าน Board portal ที่มีความปลอดภัยสูง เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประชุมและอำนวยความสะดวกให้กรรมการ สำหรับในเดือนใดที่ไม่ได้มีการจัดประชุม ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในเดือนให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

6. ในปีที่ผ่านมา กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีการประชุมร่วมกันอย่างเป็นอิสระโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหาร และฝ่ายจัดการเข้าร่วม 1 ครั้ง โดยมีการอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง การแข่งขันทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง รวมถึงการพัฒนาในด้านทรัพยากรบุคคล และภายหลังการประชุมได้มีการรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ
7. กรรมการและผู้บริหารมีการรายงานให้บริษัททราบส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร และรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าวเพื่อให้บริษัทมีข้อมูลประกอบการดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะนำเสนอรายงานการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสีย รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทรับทราบในทุกไตรมาสและทุกครั้งที่กรรมการหรือผู้บริหารได้รายงานการมีส่วนได้เสียของตน
8. คณะกรรมการกำหนดให้มีแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทจะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้หากตำแหน่งสำคัญดังกล่าวว่างลง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และจัดทำแผนการสืบทอดดังกล่าว และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ รวมทั้งให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

นอกเหนือจากกรรมการและผู้บริหาร ฝ่ายทรัพยากรบุคคลยังมีการจัดทำแผนและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลสำหรับบุคลากรที่มีศักยภาพสูง (Talent) ร่วมกับการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน (Corporate KPI)

9. เอไอเอสมอบหมายให้ส่วนงานเลขานุการบริษัท เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ หรือคณะกรรมการกับผู้ถือหุ้น และกำหนดให้ส่วนงานตรวจสอบภายในเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบกับฝ่ายจัดการ อย่างไรก็ตาม เอไอเอสไม่มีการปิดกั้นการเข้าถึงและติดต่อสื่อสารระหว่างกรรมการและฝ่ายจัดการโดยตรง ซึ่งที่ผ่านมาได้เปิดให้ทั้งสองฝ่ายมีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อน/หรือหลังการประชุม โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเข้าไปแทรกแซงการดำเนินธุรกิจปกติหรือก้าวก้าวขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน
10. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ในการพิจารณานโยบายและโครงสร้างการจ่ายคำตอบแทนของกรรมการก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอนุมัติ โดยนโยบายและโครงสร้างคำตอบแทนของกรรมการ จะพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบ ระดับการจ่ายคำตอบแทนของบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกัน และบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ผลประกอบการของบริษัท เป้าหมายและผลการปฏิบัติงานของกรรมการรายบุคคล รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” หน้า 68
11. กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศเพื่อรับทราบข้อมูลทั่วไปและภาพรวมข้อมูลการดำเนินธุรกิจที่สำคัญและสรุปการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบาทหน้าที่ของกรรมการในบริษัทจดทะเบียน นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอส โดยผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้นำเสนอ ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทไม่ได้สรรหากรรมการใหม่แต่อย่างใด

12. เอไอเอสส่งเสริมให้กรรมการ เลขานุการบริษัท และผู้บริหารให้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและในหลากหลายรูปแบบ โดยเอไอเอสจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยในปี 2561 มีกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมที่กรรมการเข้าร่วมดังนี้

ชื่อหลักสูตร/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	รายชื่อกรรมการที่เข้าร่วม
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (workshop) เรื่องเตรียมความพร้อม 5G และแนวโน้มอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโลก จัดโดยบริษัทคู่ค้า ณ ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและสหรัฐอเมริกา	เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้เรียนรู้การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยี 5G แนวโน้มอุตสาหกรรมและตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี 5G ของประเทศไทย	● คุณกานต์ ตระกูลฮุน ● คุณสมประสงค์ บุญยะชัย ● คุณไกรฤทธิ์ อุษากานนท์ชัย ● คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ● คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช ● คุณแอลเลน ลิว ยง เคียง ● คุณจิ้น โล เงียบ จง ● คุณสมชัย เลิศสุทธิวงศ์ ● คุณสุย เว้ง ชอง
Director Accreditation Program (DAP 146/2561) จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	เพื่อให้กรรมการได้รับความรู้และความเข้าใจถึงหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีและกฎเกณฑ์ กฏระเบียบ ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ของกรรมการบริษัทในการนำการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติ	● คุณเมธรรีโด ซี. อปลาชา จูเนียร์
Chairman Forum 2018: “Digital Transformation – A Must for all Companies”	เพื่อให้กรรมการได้รับความรู้ในเรื่องนวัตกรรมใหม่ๆ และเทคโนโลยีใหม่	● คุณกานต์ ตระกูลฮุน ● คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช

13. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด คือ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน และคณะกรรมการบริหาร (Board Self-Assessment) เป็นรายบุคคลและทั้งคณะด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี ครอบคลุมการประเมินทั้งเรื่องโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การเข้าร่วมประชุม การปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาตนเอง และความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อช่วยให้มีการพิจารณาบทวนผลงาน ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในปีที่ผ่านมา
- 2) เพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานของคณะกรรมการให้

มีประสิทธิภาพ และตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนได้อย่างชัดเจน

3) เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ

ขั้นตอนในการประเมิน

1. ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้จัดส่งแบบประเมินให้กรรมการทุกท่านประเมินทุกปี
 2. รวบรวมแบบประเมินและผลคะแนน รวมถึงจัดทำรายงานผลการประเมินดังกล่าวเสนอต่อประธานกรรมการและประธานกรรมการชุดย่อยแต่ละชุด เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกัน และกำหนดวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานของกรรมการต่อไป
- ทั้งนี้ ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุดทั้งแบบองค์รวมและแบบรายบุคคล ประจำปี 2561 คณะกรรมการเห็นว่าได้

ปฏิบัติงานครบถ้วนเหมาะสมตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้เห็นชอบนโยบายให้ที่ปรึกษาภายนอกดำเนินการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท เพื่อนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

14. การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมินและกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานประจำปีและเป้าหมายระยะยาว ซึ่งผลของการประเมินจะถูกนำมาใช้ประกอบการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทั้งนี้ โครงสร้างค่าตอบแทนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหน้า 68

หมวด 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

เอไอเอสเคารพสิทธิและให้ความเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งสิทธิในการอนุมัติและรับเงินปันผลในอัตราการจ่ายต่อหุ้นที่เท่าเทียมกัน การให้สิทธิในการซื้อขาย โอน รับโอน หลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่อย่างเป็นอิสระ การไม่เข้าแทรกแซงธุรกรรมในตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ การให้สิทธิในการเสนอชื่อแต่งตั้ง และถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีอิสระ และกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี การแสดงความเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระ และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตัดสินใจและอนุมัติธุรกรรมที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของเอไอเอส โดยนอกเหนือจากสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เอไอเอสยังดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นมีการใช้สิทธิของตน และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ทำหน้าที่ในฐานะเจ้าของกิจการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

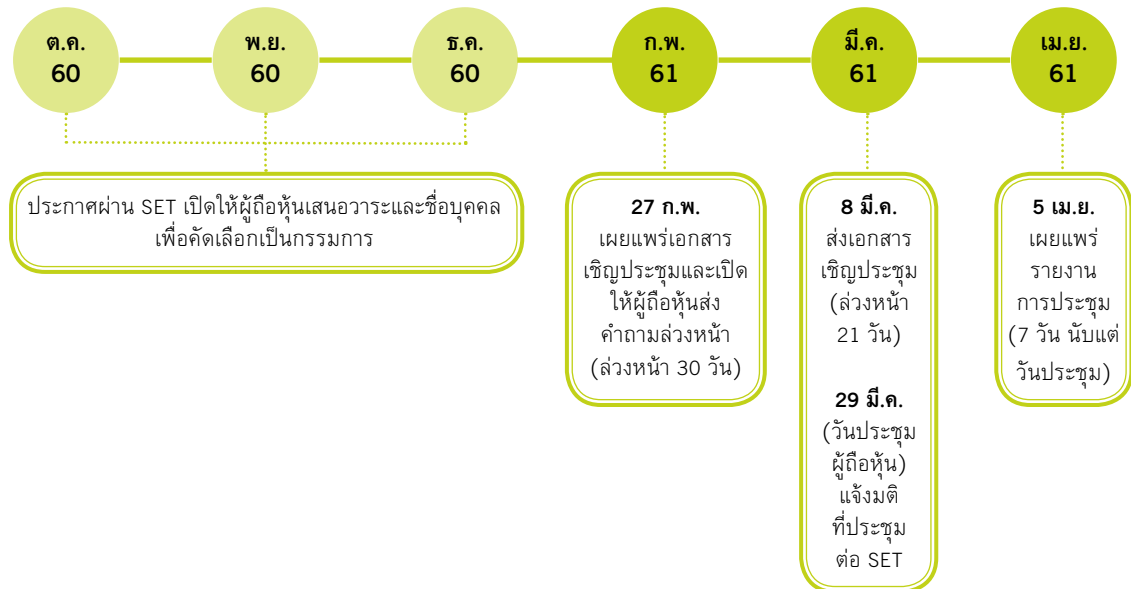
1. เผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเข้าทำธุรกรรมต่างๆ ข้อมูลผลประกอบการรายไตรมาสและประจำปี ผ่านเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์บริษัท เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทได้หลากหลายช่องทางและทันเวลา

2. จัดตั้งส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทั้งผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้ถือหุ้นสถาบัน สามารถสอบถามและเสนอแนะเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานไปยังฝ่ายจัดการ รวมถึงให้ข้อมูลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุกไตรมาส เพื่อพบปะและนำเสนอผลประกอบการกับผู้ถือหุ้นรายย่อย และเดินสายพบนักลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. จัดทำ “นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน” เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการผู้บริหาร และพนักงาน และป้องกันการนำข้อมูลภายในที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและ/หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายฉบับนี้ครอบคลุมถึงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของเอไอเอส

นอกจากนี้ ยังกำหนดบุคคลที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งสามารถล่วงรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในได้มากกว่าพนักงานทั่วไป (Designated person) ให้ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยง จึงห้ามซื้อขาย โอน และรับโอนหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัชในช่วงเวลา 30 วัน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินประจำไตรมาสและประจำปี และช่วงเวลาอื่นที่จะกำหนดเป็นครั้งคราว รวมทั้งให้มีการรายงานการถือครองและการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัชของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Compliance Department) ทุกครั้ง ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

4. การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

4.1 หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมถูกจัดทำขึ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นคำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารและหลักฐานซึ่งผู้ถือหุ้นจะต้องนำมาในวันประชุมหรือเตรียมเพื่อประกอบการมอบฉันทะ เอไอเอสได้จัดทำเนื้อหาในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยจำแนกเป็นการมาด้วยตนเองและมอบฉันทะ และจำแนกเป็นกรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ข้อกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐานที่ต้องนำมาแสดงเป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ไม่ไปจำกัดสิทธิหรือเป็นภาระต่อผู้ถือหุ้นจนเกินความจำเป็น

4.2 แต่งตั้งกรรมการอิสระที่จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณไกรฤทธิ์ อุชुकานนท์ชัย คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และคุณประสัณฑ์ เชื้อพานิช เพื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

4.3 จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบเอกสารและลงทะเบียนล่วงหน้าให้กับผู้ถือหุ้นสถาบันและคัสโตเดียนเพื่ออำนวยความสะดวก เนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีปริมาณผู้ถือหุ้นที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานเป็นจำนวนมาก โดยหากมีการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระ จะมีการส่งสำเนาใบมอบฉันทะที่มีลายเซ็นของกรรมการอิสระผู้รับมอบ

กลับไปให้ผู้ถือหุ้นภายหลังจากการประชุมเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบผู้ถือหุ้นของหน่วยงานกำกับดูแลในภายหลัง

4.4 เพื่อเป็นการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกรายในการเข้าร่วมประชุม เอไอเอสใช้ระบบบาร์โค้ดในการลงทะเบียนและการนับคะแนนเพื่อความรวดเร็วและแม่นยำ และจัดให้มีการแบ่งจุดลงทะเบียนระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและผู้ถือหุ้นสถาบันแยกออกจากกัน โดยได้เตรียมบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพียงพอ อาทิ เครื่องถ่ายเอกสาร อารการแสดมปี และป้ายชี้แจงขั้นตอนการลงทะเบียนโดยละเอียด รวมถึงจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพการจัดประชุม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาในปีถัดไป

4.5 คณะกรรมการกำหนดวันประชุมเป็นวันที่ 29 มีนาคม 2561 เวลา 14:00 น. ซึ่งไม่ตรงกับวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลาในการประชุมมีความเหมาะสมสำหรับสถานที่จัดประชุมที่โรงแรม เซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลพลาซ่าลาดพร้าว มีความสะดวกต่อการเดินทางเนื่องจากมีระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย ราคาสมเหตุสมผล และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นครบครัน

- 4.6 ประชามติกรรมการบริษัท และประชามติกรรมการชุดย่อยทุกชุด รวมถึงหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน และผู้บริหารระดับสูงจากทุกสายงานหลัก เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถามต่างๆ ของผู้ถือหุ้น
- 4.7 ประชามติกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามลำดับวาระและเรื่องที่ได้รับไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการเพิ่มเติมและแก้ไข พร้อมทั้งจัดสรรเวลาสำหรับการซักถามของผู้ถือหุ้นในแต่ละวาระอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนการลงมติ
- 4.8 เลขานุการบริษัท ในฐานะโฆษกของการประชุม ได้แจ้งจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและมอบฉันทะ ขั้นตอนและวิธีการประชุม การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มประชุม
- 4.9 ในการลงคะแนนเสียง เอไอเอสได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนสำหรับทุกวาระ และสำหรับวาระเลือกตั้งกรรมการจัดให้มีการลงคะแนนเป็นรายบุคคล รวมทั้งได้แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายอิสระให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการนับคะแนนเสียง เพื่อความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ
- 4.10 ประชามติที่ประชุมเป็นผู้แจ้งผลการลงคะแนนและมติของที่ประชุมในแต่ละวาระ แบ่งเป็นคะแนนที่เห็นด้วยไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย โดยพบว่าไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าว
- 4.11 เลขานุการบริษัทได้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อนำส่งให้หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทรวมถึงแจ้งผ่านช่องทางตลาดหลักทรัพย์ภายใน 7 วัน หลังจากวันประชุม โดยมีการบันทึกรายละเอียดและสาระสำคัญไว้อย่างครบถ้วนตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ เช่น รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าร่วม มติที่ประชุม ประเด็นคำถามและข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นและคำอธิบายของกรรมการ/ผู้บริหาร

5. เอไอเอสเปิดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสอบถาม เสนอแนะความคิดเห็น หรือร้องเรียนในเรื่องต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท ผ่านช่องทาง ดังนี้

ผู้รับผิดชอบ	ช่องทาง
ส่วนงานเลขานุการบริษัท กำกับดูแลปฏิบัติงานและจริยธรรม	414 ชั้น 28 อาคารเอไอเอส 1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ : (66) 2029 5352 โทรสาร : (66) 2029 5108 อีเมล : companysecretary@ais.co.th

โดยส่วนงานเลขานุการบริษัท จะรวบรวมและส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานให้ฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการรับทราบ และแจ้งผลกลับไปยังผู้มีส่วนได้เสีย หากเป็นกรณีการกระทำผิดการทุจริต และการละเมิดจริยธรรมในการดำเนินงาน จะนำเข้าสู่กระบวนการสอบสวนและคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแสตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

สำหรับเรื่องอื่นๆ เอไอเอสได้จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อเป็นตัวกลางระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสีย อาทิ ส่วนงานชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับชุมชนและองค์กรไม่แสวงหากำไร ส่วนงานธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา ทำหน้าที่เป็นตัวกลางและเป็นกระบอกเสียงระหว่างบริษัทกับหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านกิจการโทรคมนาคม

6. เอไอเอสตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดนโยบายให้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียตามสิทธิแห่งกฎหมายและตามแนวทางของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ไว้ในกลยุทธ์การพัฒนายั่งยืน ประมวลจริยธรรมธุรกิจ นโยบายการบริหารบุคคล ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติและระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กร

และตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยรายละเอียดการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากรายงานหมวดที่ 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ประจำปี 2561

หมวด 3 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

1. เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งข้อมูลทางการเงินและที่ไม่ใช่ทางการเงินแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน เช่น ข้อบังคับบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ นโยบายการบริหารความเสี่ยง ข้อมูลงบการเงิน และบทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฯลฯ อย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และข้อตรงของเอไอเอส “นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ” ของเอไอเอสให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป โดยเอไอเอสยึด 3 หลักในการเปิดเผยสารสนเทศ กล่าวคือ
 - 1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ
 - 1.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ
 - 1.3 ความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ
2. ส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อเป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏในหัวข้อ “ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน” หน้า 86
3. เอไอเอสกำหนดให้มีช่วงเวลางดติดต่อสื่อสารกับนักวิเคราะห์และนักลงทุน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส และห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายใน

- ของบริษัท ชื่อ ขยาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาสหรือผลประกอบการประจำปี และต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่ยูกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) รวมถึงจัดทำรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ดังกล่าว ส่งให้ส่วนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ภายใน 3 วันทำการ
4. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มี “หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร” มาตั้งแต่ปี 2551 เพื่อให้เอไอเอสมีข้อมูลที่จำเป็นในการติดตามดูแลการมีส่วนได้เสียและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้บริษัท กรรมการ และผู้บริหาร สามารถทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกรรมการและผู้บริหาร ต้องเปิดเผยส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อเข้าตกลงทำการใดๆ กับเอไอเอสและบริษัทย่อย และจะไม่สามารถให้ความเห็นและออกเสียงได้เมื่อมีการพิจารณาการทำการดังกล่าว
 5. คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของเอไอเอส ถือเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและที่อยูกันด้วยกันฉันสามีภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) ไว้ในรายงานประจำปีทุกครั้ง
 6. ในการทำการระหว่างกัน เอไอเอสยึดถือหลักปฏิบัติตามแนวทางของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ถูกต้อง การทำรายงานเป็นไปอย่างโปร่งใส สมเหตุสมผลและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญเสมือนกับการทำการกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) รวมทั้งสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติ “นโยบายการทำการที่เกี่ยวข้องกัน” และมอบหมายให้ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการสื่อสาร กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตาม และเปิดเผยข้อมูลเมื่อมีการทำการต่อตลาดหลักทรัพย์

แห่งประเทศไทยและเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปี
ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในหน้า 106

หมวด 4 การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทเห็นถึงความสำคัญของการมีระบบ
ควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความ
เสี่ยงที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นในการปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น
และทรัพย์สินของบริษัท จึงได้กำหนดให้มีนโยบาย มาตรการ
และหน่วยงานกำกับดูแล ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัท
ได้อนุมัติให้คณะกรรมการตรวจสอบขยายขอบเขต
การทำงานให้ครอบคลุมงานในด้านการบริหารความเสี่ยง
โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยง โดยผู้ถือหุ้นสามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ
“การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบ
ภายใน” หน้า 91

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัท
ย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุน
ของเอไอเอส ดังนี้

- ส่งเสริมให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมนำหลักการกำกับ
ดูแลกิจการที่ดีมาปฏิบัติ
- คณะกรรมการบริษัทคัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนของบริษัท
เข้าไปเป็นกรรมการ และผู้บริหารในบริษัทย่อยและบริษัท
ร่วมตามสัดส่วนของการถือหุ้น เพื่อควบคุมดูแลการ
ดำเนินงานของบริษัทย่อย ตามสัดส่วนการถือครองหุ้น
ของบริษัท
- กำกับดูแลโดยผ่านกรรมการตัวแทนและผู้บริหาร และ
นโยบายที่กำหนดโดยเอไอเอส
- พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น กลยุทธ์ แผนธุรกิจ
การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัท รวมทั้งนโยบาย
ที่สำคัญต่างๆ
- ติดตามผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการ
บริหาร และคณะกรรมการบริษัทของเอไอเอส
- ดูแลให้บริษัทย่อย และบริษัทร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ การทำรายการ
ระหว่างกัน การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การ
เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งดูแล

ให้มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้องตาม
ที่ควร ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานการบัญชี
ที่รับรองทั่วไป

- การพิจารณาทำธุรกรรมใดๆ ของบริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญ
ต่อการดำเนินธุรกิจหรือฐานะการเงินของเอไอเอส ได้
กำหนดให้ธุรกรรมดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากคณะ
กรรมการของเอไอเอสทุกครั้ง
- ตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้มั่นใจ
ว่ามีการควบคุมภายในที่กำหนดไว้เพียงพอและมี
ประสิทธิภาพ
- การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานของ
บริษัทย่อย เอไอเอสได้แจ้งผู้สอบบัญชีจากสำนักงาน
สอบบัญชีเดียวกันเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรวบรวม
ข้อมูลทางการเงินและที่มีใช้ทางการเงินมาเปิดเผย
ในงบการเงินรวมของเอไอเอส
- สื่อสารจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการรับและให้
สินบนไปยังบริษัทย่อยและบริษัทกิจการร่วมค้า

ทั้งนี้ รายละเอียดของการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
และผู้บริหารในบริษัทย่อย ปรากฏในแบบแสดงรายการ
ข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1)

หมวด 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

เพื่อให้การดำเนินงานของเอไอเอสและการปฏิบัติหน้าที่ของ
ทุกคนในองค์กรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตรงไป
ตรงมา และเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม อันเป็น
หัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน คณะกรรมการ
บริษัทจึงกำหนดให้มี “ประมวลจริยธรรมธุรกิจ” ที่ประกอบ
ด้วยแนวปฏิบัติ 12 หมวด ครอบคลุมตั้งแต่เรื่องความรับ
ผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันความขัดแย้งทางผล
ประโยชน์ การเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการปฏิบัติตาม
กฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ และจัดให้มีคณะ
กรรมการจริยธรรม ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน
และมีผู้บริหารระดับสูงจากสายงานหลักเป็นคณะกรรมการ
รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและกำกับดูแลจนเกิดเป็น
วัฒนธรรมองค์กร โดยท่านสามารถศึกษาประมวลจริยธรรม
ธุรกิจได้จาก http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

เอไอเอสจัดให้มีช่องทางลับสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอก เพื่อแจ้งเรื่องการกระทำที่อาจจะเข้าข่ายการละเมิดจริยธรรม ต่อคณะกรรมการบริษัท โดยมีกระบวนการสอบสวนและ มาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูลตาม “นโยบายการให้ข้อมูล การกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครอง ผู้ให้ข้อมูล” โดยคณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรม สื่อสารนโยบายให้ทุกคนทุกฝ่ายรับทราบ ผ่านช่องทางและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น อีเมล อินทราเน็ต แผ่นป้ายประกาศ และการรณรงค์ภายใน

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดจริยธรรมในการประกอบ ธุรกิจในปี 2561 สรุปได้ดังนี้

5.1 สื่อสารและจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งทางออนไลน์ สื่อ ประชาสัมพันธ์ และผ่านตัวแทนพนักงาน/ตัวแทนที่ติดต่อกับ คู่ค้า โดยเน้นการสร้างวัฒนธรรมใน 3 เรื่อง คือ การให้ หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน แนวทางปฏิบัติในการการ รับทรัพย์สินจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การทำธุรกิจ ส่วนตัวทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัท โดยสื่อสารให้ พนักงาน คู่ค้าและบริษัทร่วมทุน

	จำนวนพนักงาน/องค์กร ที่ได้รับการสื่อสารหรือฝึกอบรม (ร้อยละ)		
	การแจ้งผ่านจดหมายหรือสื่อ ประชาสัมพันธ์	การเข้าร่วมฝึกอบรม ทั้งออนไลน์และออฟไลน์	การสื่อสารผ่านช่องทางอื่นๆ อาทิ การแจ้งผ่านตัวแทนที่ติดต่อกับคู่ค้า
พนักงานเอไอเอส	100	99.08	-
บริษัทคู่ค้า	100	90.44	ตัว แทน ที่ ติด ต่อ กับ คู่ ค้า เป็นประจำ
บริษัทย่อย	100	99.08	-
บริษัทร่วม	60	40	นำเสนอเป็นวาระการประชุม เพื่อรับทราบ

5.2 จัดให้มีการประเมินความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมธุรกิจของพนักงานคู่ค้าและบริษัทร่วมทุน เพื่อทดสอบความเข้าใจและวัดประสิทธิภาพของการดำเนิน โครงการ สำหรับนำมาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

5.3 คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจเปิดโอกาสให้พนักงาน สามารถสอบถามข้อสงสัยต่างๆ ที่ตนได้พบเห็นในระหว่าง การปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท ผ่านอีเมล ethicclinic@ais.co.th ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา พบว่า มีการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมธุรกิจ 4 ประเภท ดังนี้

ประเภท	ข้อมูลการกระทำผิด	แนวทางการดำเนินการ
1	พนักงานรับผลประโยชน์เป็นค่าส่วนลด แพ็กเกจท่องเที่ยวจากลูกค้าของบริษัทเป็นการส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทโดยการตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษรและการพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
2	พนักงานมีส่วนได้เสียในธุรกรรมที่บริษัทตกลงกับลูกค้า โดยมีได้แจ้งให้บริษัททราบ ทั้งที่พนักงานนั้นๆ มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือไม่ก็ตาม	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทโดยการตัดเงินเดือนด้วยวาจา การตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การลดผลการประเมินประจำปี การหักลดเงินโบนัสประจำปี และพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
3	พนักงานนำข้อมูลของลูกค้าไปเปิดเผยเพื่อประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากลูกค้า รวมถึงมีการฉ้อโกงพนักงานนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการอินเทอร์เน็ตที่ไม่มีอยู่จริงต่อลูกค้าและเมื่อขายสินค้าและบริการดังกล่าวได้แล้วก็นำเงินจากลูกค้ามาใช้ในการส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทด้วยการเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าจ้าง
4	พนักงานนำทรัพย์สินของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ด้วยการตัดเงินเดือนด้วยวาจา การตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การพักงานโดยไม่จ่ายค่าจ้าง การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยหรือค่าบอกกล่าวล่วงหน้า หรืองดการจ่ายโบนัสประจำปี

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคลทุกคน อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการบริษัทได้ออกนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของเอไอเอส ลูกค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าทางธุรกิจ (Business value chain) ครอบคลุมทั้งเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของ

บุคคลแต่ละกลุ่ม การปฏิบัติต่อพนักงาน การใช้แรงงานที่ถูกกฎหมาย การไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเด็ดขาด และการกำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบกิจกรรมดำเนินงานและการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินธุรกิจ นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของเอไอเอสสอดคล้องตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (United Nations Universal Declaration of Human Rights

- UNDHR) และปฏิญญาว่าด้วยหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (The International Labor Organization - ILO) ซึ่งท่านสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ http://www.ais.co.th/sustainability/policy/thai/Human_Rights_Policy_TH.pdf

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

เอไอเอสยึดมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ด้วยตระหนักดีว่าการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันนั้นเป็นภัยร้ายแรงที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญและพิจารณากำหนดนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการปฏิบัติงานของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติ อีกทั้ง เพื่อป้องกันมิให้บริษัท อันรวมไปถึงกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน โดยได้เผยแพร่แนวนโยบายไว้ใน http://advanc-th.listedcompany.com/anti_bribery.html

ในปี 2561 เอไอเอส ได้รับการรับรองต่ออายุการรับรองเป็นสมาชิกโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption: CA C) เป็นที่เรียบร้อย เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 โดยใบรับรองดังกล่าวจะมีอายุ 3 ปี นับจากวันที่มีมติให้การรับรอง ทั้งนี้ การรับรองเป็นสมาชิสดังกล่าวเป็นการตอกย้ำและแสดงถึงว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำขั้นตอนและหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติของนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันไปปฏิบัติใช้ได้ทั้งหมดซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างจริงจัง เช่น การบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุน การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

นอกจากนี้ เอไอเอสได้สื่อสารตามนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันไปยังบริษัทย่อย บริษัทร่วมทุน บริษัทอื่นใดที่มีอำนาจในการควบคุม คู่ค้าทางธุรกิจ

และผู้มีส่วนได้เสียรวมทั้งสาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์ Social Intranet การจัดนิทรรศการ หรือการนำเข้าไปบรรจุเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มรับทราบและนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางที่บริษัทกำหนด

เอไอเอสได้จัดให้มีการสื่อสารและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ความคาดหวังของบริษัท และบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรการนี้ เช่น การอบรมหัวข้อการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันแก่พนักงานที่เข้าใหม่และเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการปฐมนิเทศ การจัดอบรมหลักสูตรทางจริยธรรมธุรกิจผ่านสื่อสารสนเทศ (LearnDi) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินการรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจ และการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันกับคู่ค้า ผู้บริหาร และพนักงานเป็นประจำทุกปี

เอไอเอสได้ประกาศแนวปฏิบัติ “งดรับของขวัญ (No Gift Guideline)” ในเทศกาลปีใหม่ รวมถึงได้ปรับปรุงและประกาศใช้นโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงานจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยมุ่งหวังให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนและเป็นการตอกย้ำการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตต่อหน้าที่ (Whistle blowing) ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร อีกทั้งมีมาตรการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเบาะแสดังกล่าวด้วย โดย Whistle blowing จะเป็นเครื่องมือในแง่ของการเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและเป็นช่องทางในการปราบปรามการทุจริต เนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาค้นพบที่ทันท่วงทีก่อนที่ปัญหานั้นจะบานปลายและอาจเกิดผลกระทบต่อภาพพจน์และฐานะทางการเงินขององค์กรอย่างรุนแรงในภายหลังได้

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ

ในฐานะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและมีใช้ทางการเงินให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และชื่อตรงของบริษัท

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ ตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ และความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยสาระสำคัญของนโยบายกำหนดตั้งแต่บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารในฐานะโฆษกผู้รับมอบอำนาจ (spokespersons) แนวทางในการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญ การเก็บรักษาความลับของข้อมูล การดำเนินการเมื่อมีข่าวลือหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากสภาวะปกติ การขอหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว การกำหนดช่วงระยะเวลาห้ามเผยแพร่สารสนเทศก่อนประกาศผลประกอบการ และการสื่อสารกับผู้ลงทุนในประเด็นต่างๆ รวมถึงกำหนดบทลงโทษกรณีพบการฝ่าฝืนนโยบาย

นโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อให้การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทเป็นไปตามกฎหมายประกาศ ข้อกำหนด และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ เอไอเอสจึงกำหนดให้มีนโยบายการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีผลบังคับใช้กับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท สำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทย่อยให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อและประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท

โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่พิจารณาความสมเหตุสมผลของการทำรายการและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้ทุก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำรายการหรือที่อาจจะรับทราบ การเกิดขึ้นของรายการต้องมีหน้าที่แจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานก่อนตกลงเข้าทำรายการ สาระสำคัญของนโยบายมุ่งเน้นให้ในการตกลงเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัทและบริษัทย่อยต้องกระทำโดยถือเสมือนการตกลงทำรายการกับบุคคล ภายนอกภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป (Arm's length Basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยมีกำหนดขั้นตอนในการพิจารณาการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และข้อห้ามกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้เสียและ/หรือเป็นผู้อนุมัติรายการดังกล่าว นอกจากนี้ ยังกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่รายงานการมีส่วนได้เสียของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกปี และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อบำรุงความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ นโยบายฉบับนี้มีหัวใจสำคัญหลักคือการห้ามมิให้บุคลากรของบริษัทอาศัยข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการสอดคล้องกับข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับแก้ไขล่าสุด) รวมไปถึงประกาศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดครอบคลุมกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน นอกจากนี้ยังระบุหน้าที่พิเศษให้กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่โดยตำแหน่งหน้าที่สามารถเข้าไปข้อมูลภายในได้ต้องเปิดเผยการถือครองหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ต่อฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ทุกครั้งที่มีการซื้อขายหรือโอนหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและความโปร่งใส นอกจากนี้ กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ

ดังกล่าวยังห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาสามสิบวัน (30) วัน ก่อนวันที่เปิดเผยงบการเงินประจำรายได้ไตรมาส และประจำปี (Blackout Period)

ท่านสามารถดูรายละเอียดของนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ได้ที่ http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

แนวปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์

การพัฒนาเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารของคนในสังคมปัจจุบัน คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจจึงได้เห็นชอบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่พนักงานในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ หัวใจหลักของแนวปฏิบัติคือการตระหนักถึงผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ในกิจส่วนตัวและในหน้าที่การงานโดยปราศจากความระมัดระวัง รวมถึงการหลีกเลี่ยงการละเมิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ด้วย เช่น พนักงานต้องใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์โดยเคารพในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น เป็นต้น

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

บริษัทพิจารณาการนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแล

กิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 หรือ Corporate Governance Code (CG Code) ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาปรับใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจของเอไอเอสแล้ว โดยปี 2561 มีเรื่องที่ยังไม่ได้ปฏิบัติและมีมาตรการทดแทนที่เหมาะสมและได้บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี ดังต่อไปนี้

- บริษัทมีกรรมการอิสระ 1 ท่านที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเกิน 9 ปี โดยคณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการกรรมการอิสระคนดังกล่าวเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นกรรมการที่ได้นำประสบการณ์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินธุรกิจของบริษัท

- สมาชิกของคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นการกรรมการอิสระ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัตินโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยกำหนดให้สัดส่วนกรรมการอิสระเป็นเสียงส่วนใหญ่ รวมถึงประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน และจะดำเนินการเรื่องนี้ภายหลังที่ได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งต่อไป

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี ดังนี้

ค่าสอบบัญชีของบริษัท

ค่าสอบบัญชีของบริษัท (บาท)	1,714,000
ค่าสอบบัญชีงบการเงินรวมประจำปีและค่าสอบทานงบการเงินรวมรายไตรมาสของบริษัท (บาท)	712,000
รวม (บาท)	2,426,000

ค่าสอบบัญชีของบริษัทข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าสอบทานแนวปฏิบัติการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันของบริษัทตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต (CAC) จำนวน 400,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 44,186 บาท

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย (บาท)	8,991,600
จำนวนบริษัทย่อย (บริษัท)	17

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยข้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าที่ปรึกษาในการจัดทำโปรแกรมเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายและอื่นๆ รวม 5,742,500 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เบิกตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 154,961 บาท ให้แก่สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) ของเอไอเอส เป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน และนักวิเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทแก่นักลงทุน เพื่อสะท้อนมูลค่าของบริษัทอย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานที่โปร่งใส เป็นธรรม และส่งเสริมความน่าเชื่อถือของนักลงทุนต่อบริษัท ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้กำหนดนโยบายการในการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

นโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์

การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

1. เปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2. เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ
3. ปฏิบัติต่อผู้ลงทุนและนักวิเคราะห์ทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่เลือกปฏิบัติ

การป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน

1. ไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. กำหนดช่วงเวลางดรับนัดการประชุมหรือตอบคำถามเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent Period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส
3. กำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ชื้อขาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาส
4. กำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัทต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่อยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ

เอไอเอสจัดให้มีการเปิดเผยและสื่อสารข้อมูลที่มีสาระสำคัญทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันได้แก่ รายงานประจำปี รายงานผลประกอบการรายไตรมาส รวมถึงวารสารนักลงทุนและข่าวประชาสัมพันธ์ โดยจัดสรรช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลายเพื่อความสะดวกของนักลงทุนแต่ละกลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์ <http://investor.ais.co.th/> การจัดประชุมแถลงผลประกอบการรายไตรมาส การเข้าร่วมงาน Opportunity Day ของตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีสื่อมวลชนเข้าร่วม การจัดประชุมและเดินทางพบนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศทุกไตรมาส ซึ่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้ความสำคัญกับการเข้าพบนักลงทุนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งช่องทางอีเมลและ LINE@ เป็นต้น

นอกจากนี้ ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักลงทุน (Investor Feedback) เป็นประจำทุกปี เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาและปรับปรุงงานนักลงทุนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ในช่วงหกปีที่ผ่านมา งานนักลงทุนสัมพันธ์ของเอไอเอสได้รับรางวัลอันทรงเกียรติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรางวัล SET Awards จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และรางวัลจาก IR Magazine Awards นักลงทุนและนักวิเคราะห์สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ได้โดยตรง ผ่านทางโทรศัพท์หมายเลข 02-0295014 ทางอีเมล investor@ais.co.th ทาง LINE@ ชื่อ @ais_ir หรือดาวน์โหลด QR Code ด้านขวามือ

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบประจำปี 2561

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบ* ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ราย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารจัดการ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งจัดทำตามแนวทางและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีรายชื่อปรากฏดังนี้

1. นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ กรรมการตรวจสอบ
3. นายประสันทิ์ เชื้อพานิช กรรมการตรวจสอบ

ปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบ มีการประชุมทั้งสิ้น 13 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง มีนางสุวิมล กุลเลศ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยรายละเอียดการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2561 ปรากฏในหัวข้อ “โครงสร้างการจัดการ” หน้า 57

คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระเที่ยงตรงตามขอบเขตที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทบทวนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และผ่านการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีรายงานทางการเงินที่ต้องเชื่อถือได้ และมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอ รวมทั้งดูแลให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ สรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบสำหรับปี 2561 ได้ดังนี้

1. รายงานทางการเงิน คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วนและเชื่อถือได้ของงบการเงิน และงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท ทั้งรายไตรมาสและประจำปี 2561 ซึ่งได้

จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยและสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยหารือร่วมกับผู้สอบบัญชีสอบทานประเด็นที่มีสาระสำคัญ สอบทานความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่สำคัญ การประมาณการทางบัญชี และการใช้ดุลยพินิจต่างๆ ในการจัดทำงบการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยได้สอบถามและใช้ความระมัดระวังรอบคอบเพื่อให้การจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทมีความเชื่อถือได้ โปร่งใส ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีเป็นการเฉพาะโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วม เพื่อปรึกษาหารือกันอย่างอิสระถึงการได้รับข้อมูล ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน การตรวจสอบข้อมูลที่มีความสำคัญในการจัดทำงบการเงิน และข้อเสนอแนะต่อระบบการควบคุมภายในในกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน ซึ่งสำหรับปี 2561 ผู้สอบบัญชีไม่ได้มีข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ

คณะกรรมการตรวจสอบ มีความเห็นว่า กระบวนการจัดทำรายงานทางบัญชีและการเงินของบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขตในการตรวจสอบ ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่า รายงานทางการเงินได้แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ

2. รายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานกำกับดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส โดยยึดหลักความสมเหตุสมผล ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นปกติทาง

*คณะกรรมการบริษัทได้มีมติเปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562

ธุรกิจ และประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าฝ่ายบริหารได้ตัดสินใจทำรายการเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ ดังเช่นที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไป มีเงื่อนไขการค้าปกติ ด้วยราคาที่สมเหตุสมผล และเป็นไปตามปกติธุรกิจของบริษัท

3. การปฏิบัติตามกฎหมาย คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎระเบียบ และข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งภาระผูกพันที่อาจจะเกิดขึ้นจากสัญญาที่กระทำกับบุคคลภายนอกและข้อเรียกร้องอื่นๆ

คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องสำหรับบางเรื่องที่มีข้อโต้แย้งอยู่บ้าง ซึ่งผู้บริหารเชื่อว่าผลการพิจารณาของผู้เกี่ยวข้องต่อข้อโต้แย้งดังกล่าวน่าจะคลี่คลายไปในทางที่ดีต่อบริษัทนั้น ได้ร่วมกับผู้สอบบัญชีให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างครบถ้วนเหมาะสมแล้ว

4. ระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิผลและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากรายงานผลการตรวจสอบภายในประจำปี 2561 และพิจารณาและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องเพื่อรับทราบสาเหตุและเสนอแนวทางในการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อฝ่ายจัดการ โดยได้ติดตามและสอบทานเพื่อให้ฝ่ายจัดการได้ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะต่อระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำขึ้นอีก

คณะกรรมการตรวจสอบได้ส่งเสริมให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มบทบาทการให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาหน่วยงานตรวจสอบภายในให้ก้าวไปสู่ Trusted Advisor เช่น การจัดทำ Workshop ของกระบวนการที่สำคัญและมีความเสี่ยงสูงเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในที่เพียงพอและหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงแก่ฝ่ายจัดการก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์ที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และการดำเนินการอย่างต่อเนื่องของโครงการ Second Line of Defense เพื่อสร้างความเข้าใจหลักการควบคุมภายในตามแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญให้ฝ่ายจัดการทำหน้าที่เป็นปราการด่านที่ 2 (2nd Tier) ซึ่งจะส่งเสริมประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างทันเวลา นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้สนับสนุนให้หน่วยงานตรวจสอบภายในนำหลักการ Robotic Process Automation (RPA) มาช่วยปฏิบัติงานตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูล Big Data ของกระบวนการที่เกิดขึ้นซ้ำๆ เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และช่วยให้การตรวจสอบมีความแม่นยำ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น โดยในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายในประสบความสำเร็จในการนำ RPA มาช่วยในการสอบทานกระบวนการขายสินค้าและให้บริการของเอไอเอส ช็อป และการสอบทานความถูกต้องของการแสดงตัวตนของลูกค้าในระบบเติมเงิน (Prepaid Identification) รวมถึง การสอบทานกระบวนการออกใบแจ้งหนี้และการจัดเก็บหนี้ เป็นต้น

คณะกรรมการตรวจสอบยังได้กำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งได้ประชุมเป็นการเฉพาะกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจกรรมตรวจสอบภายในและบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานตรวจสอบภายในในด้านระบบการกำกับดูแลกิจการ ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย เป็นไปอย่างมีอิสระ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยเปรียบเทียบกับตัววัดประสิทธิภาพที่ได้ตั้งไว้

คณะกรรมการตรวจสอบได้อนุมัติแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี 2562 ที่จัดทำขึ้นตามทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท และใช้หลักการความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ตรวจสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน ตลอดจนการตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริตและตรวจประสิทธิภาพของระบบการประเมินการควบคุมโดยตนเองของฝ่ายจัดการ รวมถึงได้พิจารณาขอบเขตการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ ความเพียงพอของบุคลากร ความรู้ความสามารถของบุคลากร

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ระบบการตรวจสอบภายในของบริษัทมีความเหมาะสม มีประสิทธิผล และมีความเป็นอิสระ แผนงานตรวจสอบประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและความเสี่ยงของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

5. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการบริหารความเสี่ยงของบริษัทจากการประชุมร่วมกับตัวแทนของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งหมดจำนวน 4 ครั้ง ในปี 2561 โดยมีความเห็นว่าบริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการระบุความเสี่ยงใหม่ๆ ให้ครอบคลุมทุกความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัทและอุตสาหกรรมโทรคมนาคม เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้รวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลที่มีการแข่งขันที่รุนแรง

6. การสอบทานการตรวจสอบการทุจริต คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและกำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยจากการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงที่บริษัทแต่งตั้งขึ้นในปี 2561 จำนวนทั้งหมด 11 ครั้ง ซึ่งครอบคลุมถึงการพิจารณาข้อร้องเรียน และผลการสอบข้อเท็จจริงตามกระบวนการของบริษัท รวมถึงความมีประสิทธิภาพของช่องทางการร้องเรียน คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า

การจัดการข้อร้องเรียนในปัจจุบันมีความเหมาะสม เป็นธรรม มีประสิทธิผล สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลที่ดีและ Fraud Risk Management Policy ของบริษัท ทั้งนี้ ข้อร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเข้าข่ายผิดประมวลจริยธรรมธุรกิจ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ซึ่งมีมูลค่าไม่เป็นสาระสำคัญ และได้นำมาปรับปรุงเพื่อกำหนดแนวทางการป้องกันการทุจริตอย่างต่อเนื่อง

7. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือก เสนอแต่งตั้ง และเสนอค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 โดยได้พิจารณาจากคุณสมบัติของผู้สอบบัญชี ทักษะความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการตรวจสอบ ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คุณภาพของงานสอบบัญชีในรอบปีที่ผ่านมา และความเหมาะสมของค่าสอบบัญชีแล้ว จึงมีมติเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ให้แต่งตั้งผู้สอบบัญชีจากบริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มสส์ ชัยยศ สอบบัญชี จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังได้พิจารณารายการให้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน (Non-Audit Services) ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างเป็นอิสระ

8. การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบมีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ โดยการประเมินตนเองแบบรายคณะและรายบุคคลตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการประเมินแสดงได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ระบุไว้ในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยยึดมั่นบนหลักการของความถูกต้อง ะมัดระวังรอบคอบ โปร่งใส และมีความเป็นอิสระที่ยังคงอยู่อย่างเพียงพอ ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลทั้งจากผู้บริหาร พนักงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

9. การสอบทานกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ
คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงความเหมาะสมของกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติที่ดี และเป็นไปตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงแนวปฏิบัติที่เป็นสากล

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท และการเข้ามาทดแทนกระบวนการทางธุรกิจแบบเดิมของ Disruptive Technology ซึ่งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงอุตสาหกรรมโทรคมนาคม ในการนี้ เพื่อให้กิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัทสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงและความท้าทายใหม่ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้มอบหมายหน้าที่การกำกับดูแลความเสี่ยงแก่คณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มเติม โดยเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 9/2561 ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเพิ่มขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้ครอบคลุมหน้าที่การกำกับความเสี่ยง และเปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงจะทำหน้าที่สนับสนุนการกำกับดูแลความเสี่ยงแก่คณะกรรมการบริษัทในภาพรวม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างเป็นอิสระ โดยในการกำกับดูแลประกอบด้วย การกลั่นกรองกรอบความเสี่ยง (Risk Framework)

นโยบาย (Risk Policy) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) และแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม การทบทวนความเพียงพอของนโยบาย ระบบการประเมินความเสี่ยง ระบบการควบคุมความเสี่ยง ระบบการติดตาม และการรายงานความเสี่ยงอย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ รวมถึง การประเมินความเพียงพอ เหมาะสม และประสิทธิผลของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้บริษัทพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนถาวร

โดยสรุปในภาพรวม คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า คณะกรรมการบริษัท และกรรมการบริหารตลอดจนผู้บริหารของบริษัท มีจริยธรรมและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของบริษัทอย่างมีคุณภาพเยี่ยม มีอาชีพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง โดยได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิผล โปร่งใส รวมทั้งมีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมเหมาะสม

นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย
ประธานกรรมการตรวจสอบ

นายสุศักดิ์ วาจาสิทธิ์
กรรมการตรวจสอบ

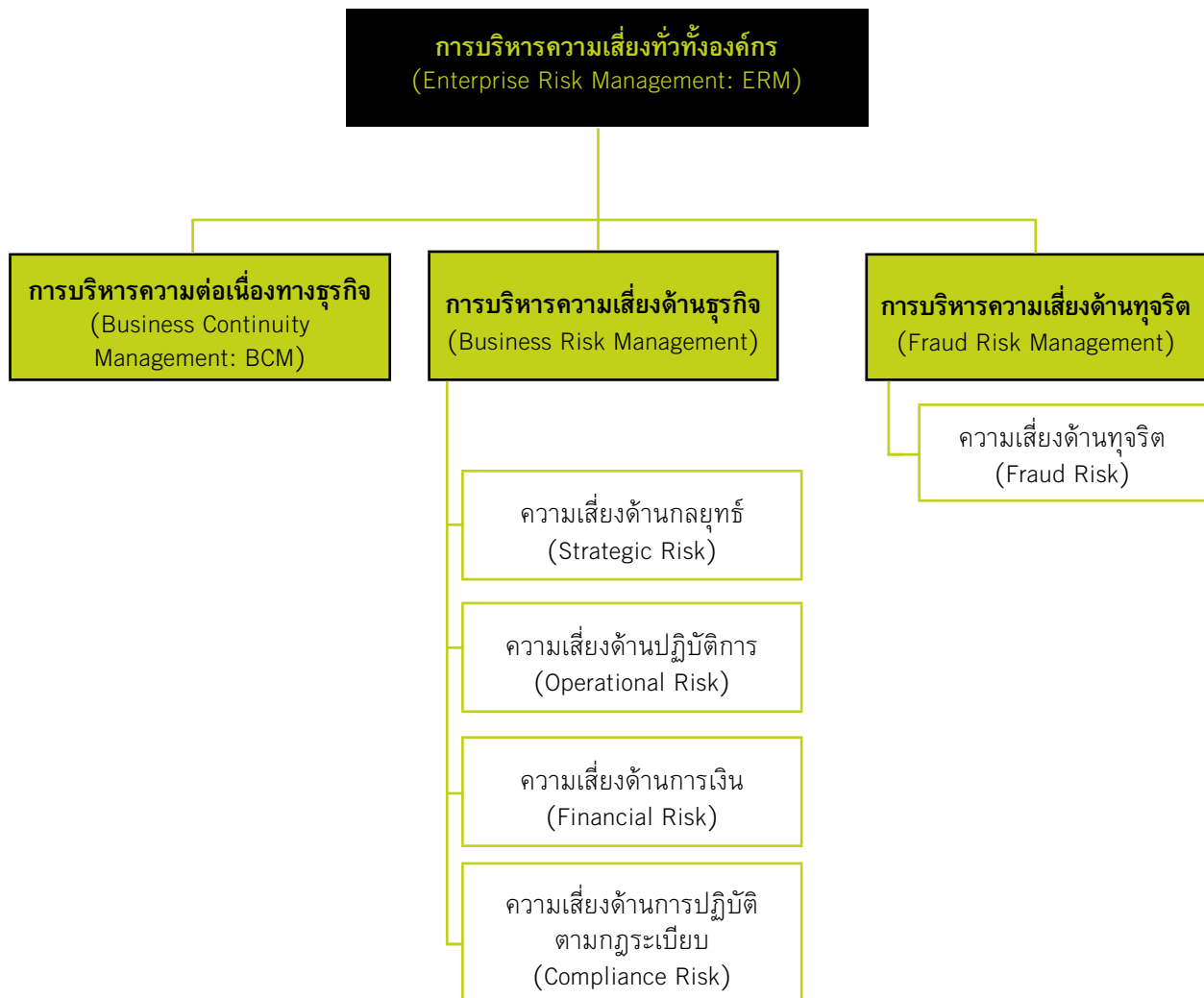
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช
กรรมการตรวจสอบ

การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้เอไอเอสสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เอไอเอสมีการดำเนินงานตามนโยบาย และกรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) ซึ่งครอบคลุมทั้งในระดับ องค์กรและระดับปฏิบัติงาน เพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) โดยปัจจุบันโครงสร้าง การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรของเอไอเอส มีองค์ประกอบหลักดังนี้

กรอบโครงสร้างและกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส ประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) โดยประยุกต์ใช้กับการบริหารความเสี่ยงด้านธุรกิจ และการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ซึ่งประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ในระดับองค์กร และหน่วยงานให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริษัท และมีการทบทวนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี

2. การระบุเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร ทั้งที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น กระบวนการทำงาน บุคลากร และปัจจัยภายนอกต่างๆ เช่น ความต้องการของลูกค้า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง การเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบต่างๆ เป็นต้น

3. การประเมินระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจาก 2 มุมมอง ได้แก่ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์

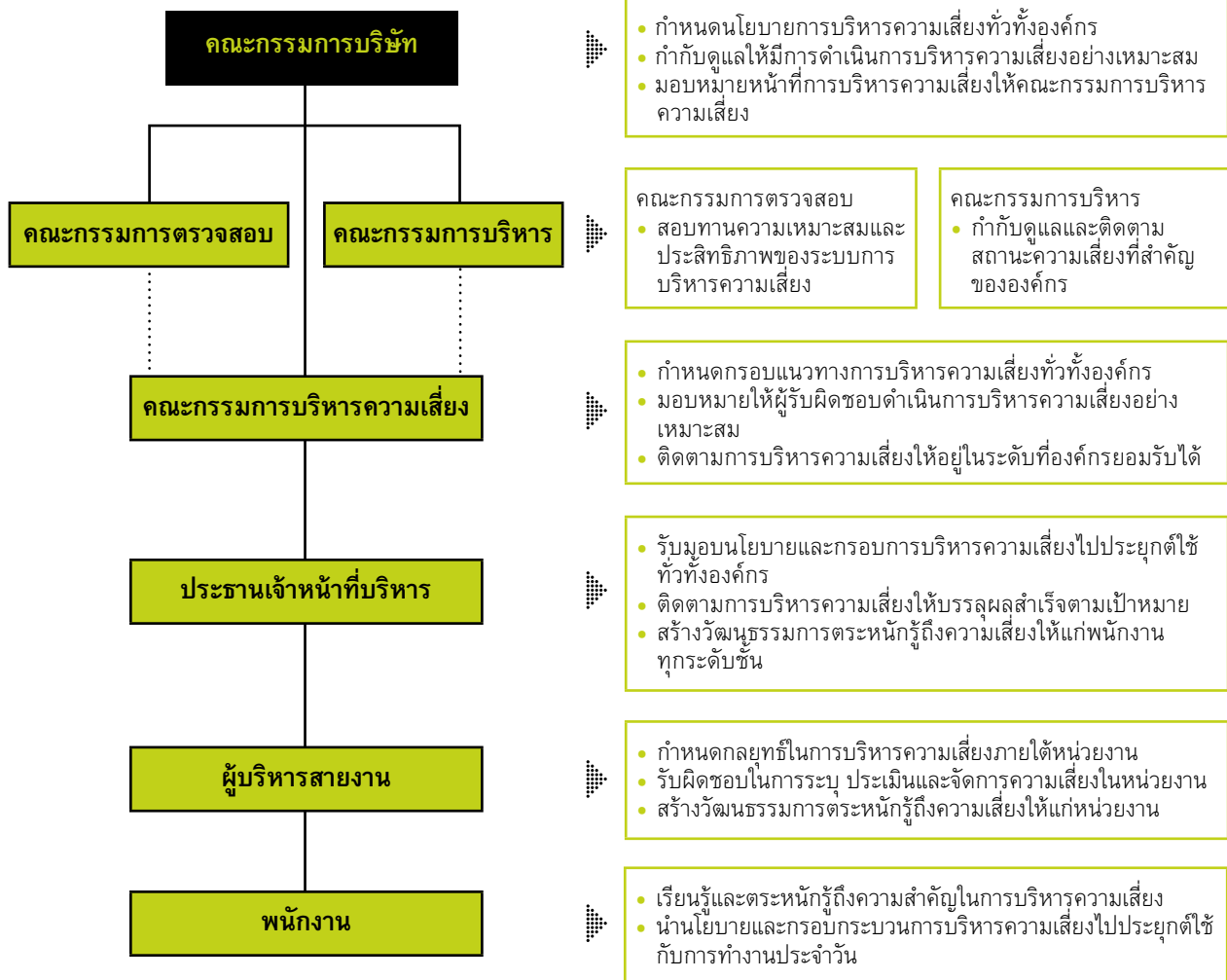
ความเสี่ยง ร่วมกับโอกาสที่จะเกิดของความเสี่ยงนั้นๆ และการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างผลกระทบของความเสี่ยงใดๆ ที่อาจส่งผลต่ออีกความเสี่ยงหนึ่ง

4. การตอบสนองต่อความเสี่ยง ตามแต่ละระดับของความเสี่ยงด้วยวิธีการที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับการดำเนินการ

5. การกำหนดกิจกรรมควบคุม หรือแผนงาน เพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

6. การติดตาม ให้มีการดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม และมีการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริหารรับทราบเป็นประจำ

บทบาทหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยงของเอไอเอส

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากแต่ละสายงาน และมีประธานกรรมการบริหารเป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีการประชุมเป็นรายไตรมาส เพื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงใหม่ ประเมินระดับความเสี่ยง พร้อมทั้งพิจารณาความสัมพันธ์จากผลกระทบของความเสี่ยงแต่ละเรื่อง ทบทวนระดับของความเสี่ยงเดิมที่ได้ระบุไว้แล้ว และติดตามความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากแผนงานของฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในปัจจัยความเสี่ยงต่างๆ และผลสำเร็จของตัววัดผลที่เชื่อถือได้จากการปฏิบัติงานตามแผนงานนั้น

ในปี 2561 เอไอเอสได้กำหนดให้มีการรายงานผลของการดำเนินการบริหารความเสี่ยงในระดับสายงานในการประชุมซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธานในการประชุม เพื่อรับทราบประเด็นความเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของแต่ละสายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงของแต่ละสายงานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างแท้จริง รวมทั้งเพื่อเป็นการเฝ้าระวังว่าความเสี่ยงในทุกระดับ มีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม อยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามที่บริษัทกำหนดไว้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทได้รับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อให้มีการติดตามอย่างใกล้ชิด และมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การบริหารความเสี่ยงจากการทุจริต

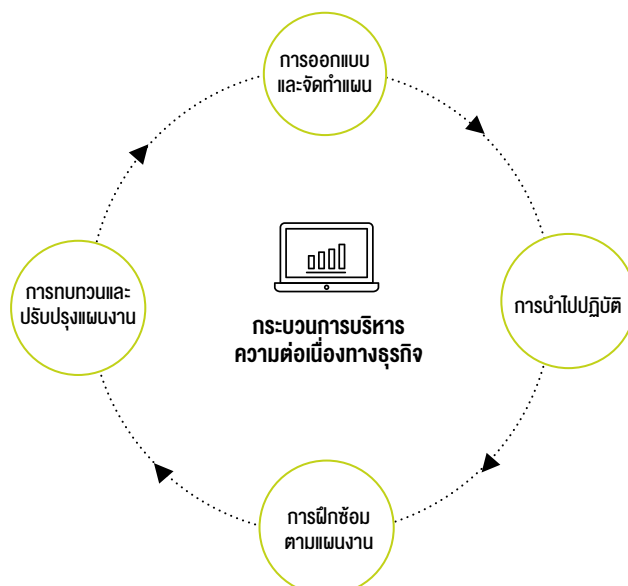
เอไอเอสได้ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริต เพื่อป้องกัน ตรวจสอบ รายงานและบริหารจัดการประเด็นเรื่องทุจริต โดยนโยบายฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจากการทุจริตไว้ 3 ด้าน คือ

1. การป้องกัน เป็นการระบุ ประเมิน ทบทวนและตอบสนองต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรและสื่อสารให้พนักงานทุกระดับชั้นตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการรายงานเหตุทุจริต การร้องไต่ถามและการประพฤติมิชอบ
2. การตรวจสอบ เป็นการตรวจและสอบสวนการประพฤติมิชอบหรือการทุจริตใดๆ หรือเหตุที่อันควรสงสัยว่าจะเกี่ยวข้องกับการผิดดังกล่าว
3. การตอบสนอง เป็นการดำเนินการกระบวนการสอบสวนรวมถึงกระบวนการลงโทษ

เอไอเอสคาดหวังว่ากรรมการ ผู้บริหารและพนักงานพึงตระหนักถึงความเสี่ยงของการเกิดการทุจริต รวมถึงการแจ้งเตือนเหตุต่างๆ ที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตในทันที และให้ความร่วมมือในการสอบสวนเรื่องทุจริตอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เอไอเอสได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต (Fraud Risk Management Committee: FRMC) เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านทุจริต รวมถึงสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต เพื่อการบริหารและควบคุมความเสี่ยงด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

เอไอเอสมีระบบบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ภายใต้กรอบการดำเนินงานตามหลักมาตรฐานสากลทางด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจมาใช้เพื่อเตรียมการรับมือหากเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่นกรณีที่เกิดภัยพิบัติภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์ความผิดพลาดต่างๆ ที่ไม่อยู่ในความควบคุม ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดการหยุดชะงักของระบบปฏิบัติงานหลัก และอาจก่อให้เกิดความสูญเสีย เสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากร ซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ (Critical Business Process) ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมถึงบริษัทต่างๆ ในกลุ่มเอไอเอส และบริษัทในเครือ โดยกำหนดให้มีนโยบายและคู่มือการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และให้มีคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทาง

ธุรกิจ (Business Continuity Management Committee) ที่ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน มีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน เพื่อกำกับดูแลให้การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน กระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ประกอบไปด้วย 4 กระบวนการหลัก ดังนี้

1. การออกแบบและจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ:

นำเป้าหมายด้านการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจของกระบวนการธุรกิจหลัก มาออกแบบและจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจที่สามารถรองรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากวิเคราะห์ผลกระทบทางธุรกิจ (Business Impact Analysis: BIA) ประกอบกับการพิจารณาความเสี่ยงของเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อระบุบริการหรือกระบวนการทำงานที่สำคัญ และผลกระทบจากการหยุดชะงักของบริการหรือกระบวนการดังกล่าว รวมถึงกำหนดช่วงเวลาหยุดชะงักและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ

2. การนำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจไปปฏิบัติ:

นำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่อนุมัติแล้วไปดำเนินการตามที่ระบุในแผนงาน และสื่อสารแผน บริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจพร้อมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดเตรียมทรัพยากรทั้งจากภายในและภายนอกที่จำเป็นในการดำเนินการตามแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจให้เพียงพอ

3. การซ้อมแผนและทำให้แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเป็นปัจจุบัน:

จัดการฝึกซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจตามกำหนดเวลาและเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทำการปรับปรุงแผนงานให้เป็นปัจจุบัน และรายงานผลการซ้อมแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจต่อผู้บังคับบัญชา ผู้รับผิดชอบแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจนั้น รวมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจให้รับทราบ

4. การทบทวนและปรับปรุงระบบการบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ:

การปรับปรุงแก้ไขแผนการบริหารจัดการความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ในเวลานั้น

ภาพรวมการดำเนินงานตามกรอบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

● **เอไอเอสดำเนินกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจโดยครอบคลุมตั้งแต่ระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน และระบบงานสำคัญต่างๆ** โดยพิจารณาจากความเสี่ยงของภัยคุกคามต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในแง่ของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ และผลกระทบหากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับองค์กร เพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤติที่อาจส่งผลกระทบต่อบริการสำนักงาน หรือความสูญเสียเสียหายต่อทรัพย์สิน และบุคลากรของเอไอเอส

● **การจัดทำแผนความต่อเนื่องทางธุรกิจในระดับหน่วยงาน** จากการประเมินผลกระทบทางธุรกิจหากไม่สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในแต่ละหน่วยงานได้ เพื่อจัดทำแผนความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจสำหรับกระบวนการธุรกิจที่สำคัญของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อความต่อเนื่องในการให้บริการแก่ลูกค้า

● **การจัดทำแผนการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ** เพื่อรวบรวมกลยุทธ์และขั้นตอนในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของกระบวนการธุรกิจที่สำคัญ ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการกู้คืนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้บริการหลักที่สำคัญของเอไอเอสสามารถกลับมาใช้งานได้ตามกำหนดเวลาและระดับการดำเนินงานที่ยอมรับได้ของแต่ละบริการ/กระบวนการ

● **การจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจเพื่อรองรับกระบวนการธุรกิจหลัก (Critical Business Processes) ที่มีผลกระทบโดยตรงต่อการส่งมอบบริการหลัก (Critical Services) และถือเป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาทุกระดับและพนักงานทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจในการดำเนินธุรกิจ เช่น การจัดทำแผนการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง**

การฝึกซ้อม และการทบทวนปรับปรุงแก้ไขแผนงานเพื่อให้มั่นใจในประสิทธิผลของแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

การสร้างวัฒนธรรมเรื่องการบริหารความเสี่ยงในองค์กร

นอกเหนือจากการกำหนดกรอบการแนวทางการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรและบทบาทหน้าที่ของพนักงานทุกระดับแล้ว เอไอเอสยังมุ่งส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องของความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเอไอเอสดำเนินการเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรในการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ดังนี้

- ประกาศใช้นโยบายการบริหารความเสี่ยง คู่มือการบริหารความเสี่ยง และขั้นตอนในการบริหารความเสี่ยง เผยแพร่บนโซเชียล อินทราเน็ต เพื่อให้พนักงานสามารถเข้าไปอ่านและทำความเข้าใจได้
- จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรและระดับสายงาน ครอบคลุมถึงกระบวนการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ
- สื่อสารผ่านการจัดงานประกาศผลประกอบการทุกครึ่งปี เพื่อให้พนักงานทุกระดับมีความเข้าใจที่ตรงกันและรับทราบทิศทางและอุปสรรค/ความท้าทาย ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในระยะสั้นและระยะยาว
- ให้ความรู้เรื่องหลักการบริหารความเสี่ยงกับพนักงาน โดยจัดทำเป็นเอกสารนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย และเผยแพร่บนโซเชียล อินทราเน็ต

ผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา และเป้าหมายในปี 2562

ในปี 2561 เอไอเอสได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ISO 22301:2012 ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management System: BCMS) ในธุรกิจบริการคลาวด์ (Cloud Service) ในฐานะที่บริษัทได้พัฒนาระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ พร้อมรับมือกับเหตุวิกฤติหรือภัยพิบัติ ซึ่งก่อให้เกิดการบริหารความยั่งยืน (Sustainable Development) ขององค์กรได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ บริษัทยังได้ดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี 2561 มีการฝึกซ้อมตามสถานการณ์การเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ (Cyber Threat) ที่ศูนย์จัดเก็บข้อมูลหลักของบริษัท ส่งผลให้เกิดการ

หยุดชะงักของการส่งมอบบริการบางประเภท โดยที่เอไอเอสได้จัดเตรียมแผนการปฏิบัติงานต่างๆ เพื่อเตรียมการรับมือกับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่จะทำให้เอไอเอสสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่องตามแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจที่ได้กำหนดไว้ และให้มั่นใจว่า เอไอเอสจะสามารถตอบสนองและบริหารจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจเมื่อประสบกับเหตุการณ์ไม่คาดคิดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

การควบคุมภายใน

เอไอเอสสร้างระบบการควบคุมภายในขึ้นอย่างรัดกุมตามกรอบการควบคุมภายในแบบบูรณาการ หรือ COSO Internal Control – Integrated Framework 2013 (COSO 2013) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ และ 17 หลักการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญด้านการดำเนินงาน การรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สามารถสนับสนุนและปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น และปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น และทรัพย์สินของบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในตามแบบประเมินของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) โดยมีกรรมการอิสระ 4 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบ* 2 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง สามารถป้องกันและนำทรัพย์สินไปใช้เพื่อประโยชน์ของบริษัท รวมทั้งมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ

โดยในปี 2561 การดำเนินกิจกรรมควบคุมภายในสามารถสรุปได้ดังนี้

* คณะกรรมการบริษัทได้มีมติอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

● เอไอเอสยึดมั่นในคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรม โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนด นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา เป็นไปตามกฎหมาย โดยยึดถือประโยชน์ร่วมกันของ คู่ค้า ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน และมอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งมี ประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน ทำหน้าที่รณรงค์ เผยแพร่ และสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารพนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงพนักงาน Outsource และกลุ่มคู่ค้า อีกทั้งได้จัดให้มีการประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจ และนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เป็นประจำ ทุกปีติดต่อกันเป็นปีที่ 7

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนด “นโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล” และช่องทางรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิด มาตั้งแต่ปี 2557 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการรับแจ้งข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล รวมถึงการสอบสวนและการลงโทษผู้กระทำผิด

● คณะกรรมการบริษัท ทำหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการ ซึ่งมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ ประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย โดยประมาณ กรรมการเป็นกรรมการอิสระ และมีองค์คณะที่ประกอบด้วย กรรมการอิสระมากกว่า 1 ใน 3 หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของกรรมการทั้งคณะ ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหัวข้อโครงสร้างการจัดการ หน้า 55 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วย กำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการในเรื่องการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การพัฒนาอย่างยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาและกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

● ฝ่ายจัดการกำหนดโครงสร้างและสายการรายงานของบริษัทที่เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัท โดยเน้นการสร้างสมดุลและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สอดคล้องต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถของพนักงานแต่ละคน การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีความชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลระหว่างกัน บุคลากรทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งมีความเป็นอิสระ ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน

● เอไอเอสให้ความสำคัญต่อบุคลากรเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดเป็นพันธกิจหลักในการผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่พนักงานมีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ และมีความสมดุลในชีวิตการทำงาน เป็นการจูงใจให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อให้องค์กรเกิดความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างเอไอเอสให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ผ่านการสื่อสาร การจัดกิจกรรมและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จาก รายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การมุ่งพัฒนานวัตกรรมด้านดิจิทัล” โดยมีหน่วยงานเอไอเอส อะคาเดมี่ รับผิดชอบการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและสร้างความเป็นผู้นำที่เป็นมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร จัดหาหลักสูตรการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน การจัดสัมมนาทั้งภายในและภายนอก และการสร้างบทเรียนออนไลน์

● คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีนโยบายและการวางแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) เพื่อเตรียมหาผู้สืบทอดตำแหน่งรับมอบหมายความรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง เช่น ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานธุรกิจหลัก ซึ่งได้มีการจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งและแผนการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้บริหาร รวมถึงให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่มาดำรงตำแหน่งนั้น นอกจากนี้ยังได้พิจารณาหาทีมงานที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะงานพัฒนาระบบด้านวิศวกรรม และระบบ

สารสนเทศซึ่งมีการว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการ โดยได้กำหนดมาตรการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบการจัดเก็บเอกสารอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้การส่งมอบงานเป็นไปอย่างราบรื่น

- ในแต่ละปีคณะกรรมการบริษัทร่วมกับผู้บริหารระดับสูงเพื่อกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร (Balanced Scorecard) โดยเชื่อมโยงเป้าหมายกับมาตรวัดผลที่เกิดขึ้นจริง เพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนด นอกจากนี้ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานประจำ พนักงานชั่วคราว และ Outsource ซึ่งหัวหน้างานมีการชี้แจงให้พนักงานทราบผลการประเมินทั้งด้านเชิงบวกและเชิงลบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งการประเมินผลเป็นการประเมินการปฏิบัติงานตามเป้าหมายงาน และการประเมินคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคลากรที่สอดคล้องตามวัฒนธรรมองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- เอไอเอสให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงาน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการประสานงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “การบริหารความเสี่ยงฯ” หน้า 91 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบความเสี่ยง (Risk Framework) ซึ่งประกอบด้วยนโยบาย ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และความเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท อีกทั้ง มีหน้าที่กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม และประเมินความเพียงพอเหมาะสมของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- เอไอเอสกำหนดมาตรการควบคุมที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับความเสี่ยง และคุณลักษณะเฉพาะขององค์กร โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ความซับซ้อน ลักษณะและขอบเขตการปฏิบัติงาน ครอบคลุมกระบวนการต่างๆ เช่น นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานด้านการเงิน การจัดซื้อ การทำรายการระหว่างกัน การซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น ตลอดจนกำหนดอำนาจอนุมัติในการทำรายการของฝ่ายจัดการแต่ละระดับ โดยมีการผสมผสานกิจกรรมควบคุมทั้งประเภทที่ปฏิบัติโดยบุคลากร (Manual Control) และระบบอัตโนมัติ (Automated Control) ทั้งในเชิงป้องกัน (Preventive Control) และเชิงตรวจหารายการความเสี่ยง (Detective Control) รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่งานการบันทึกรายการ การอนุมัติให้ความเห็นชอบ และการจัดการดูแลทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานต่างๆ มีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

- เอไอเอสคัดเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและต่อเนื่อง มีความปลอดภัยจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบต่อโครงสร้างระบบสารสนเทศและซอฟต์แวร์ นอกจากนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อกำหนดนโยบายกำกับดูแลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องความปลอดภัยของข้อมูล การพิจารณาคัดเลือกเทคโนโลยี อุปกรณ์ที่ทันสมัย ดูแลให้บริษัทมีการติดตามข่าวสารการบุกรุก การละเมิด เพื่อแจ้งเตือนให้กับหน่วยงานต่างๆ รวมถึงบุคลากรได้รับการฝึกอบรมที่จำเป็นให้เข้าใจหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยรายละเอียดเพิ่มเติม ศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การปกป้องระบบสารสนเทศและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า” นอกจากนี้ มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูล เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมถึงจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในการติดตามตรวจจับการละเมิดสิทธิ การบุกรุกเข้าระบบต่างๆ ด้วยเครื่องมือลักษณะอัตโนมัติเพื่อให้มีการติดตามได้อย่างต่อเนื่อง

รวมทั้งการแจ้งเหตุให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

- คณะกรรมการ ผู้บริหาร และหัวหน้างาน มีหน้าที่ชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมต่างๆ ให้บุคลากรที่รับผิดชอบรับทราบและนำไปปฏิบัติ โดยทุกหน่วยงานของฝ่ายจัดการในฐานะปราการด่านที่ 2 (Second Line of Defense) และหน่วยงานตรวจสอบภายในในฐานะปราการด่านที่ 3 (Third Line of Defense) ในการป้องกันความเสี่ยงขององค์กร ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำการออกแบบระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

- เอไอเอสให้ความสำคัญต่อสารสนเทศที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน โดยระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลสามารถรวบรวมและประมวลผลข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลา รวมทั้งจัดให้มีระบบเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ทันสมัย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมากเป็นข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ใช้ได้ ทันเวลา และทันต่อการแข่งขัน (Big Data Analysis) โดยคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ

- เอไอเอสจัดทำรายงานข้อมูลที่สำคัญเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือพิจารณาก่อนการประชุมคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าตามที่กฎหมายกำหนดอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีรายงานการประชุมคณะกรรมการที่มีรายละเอียดตามสมควรและจัดเก็บเอกสารสำคัญโดยเลขานุการบริษัท เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

- เอไอเอสจัดให้มีระบบการสื่อสารภายในบริษัทที่มีคุณภาพผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาทิ โซเชียล อินทราเน็ต แอปพลิเคชัน การสื่อสารผ่าน SMS หรืออีเมล และผ่านตัวแทน (People Champion) ของแต่ละหน่วยงาน การจัด CEO ชิต & CHAT ทุกเดือน และการจัดงาน Half Year Business Plan โดยกำหนดให้มีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการสื่อสาร เพื่อให้มีการแบ่งปันและได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั่วทั้งองค์กร นอกจากนี้ ยังจัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านระบบ Board Portal และหน่วยงานเลขานุการบริษัทให้กับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการชุดย่อย

- เมื่อพนักงานพบเห็นการกระทำผิดและการทำทุจริตสามารถแจ้งข้อมูลผ่าน “นกหวีด ฮอตไลน์” 3333 หรือแจ้งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบที่ AuditCommittee@ais.co.th** โดยพนักงานจะได้รับการคุ้มครองภายใต้นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ เอไอเอสมีการสื่อสารเรื่องราวเป็นการ์ตูนของการกระทำผิดและการทุจริตที่เคยเกิดขึ้นพร้อมบทลงโทษโดยไม่ได้ระบุชื่อผู้กระทำผิดเพื่อให้พนักงานตระหนักถึงผลของการกระทำผิดและการทุจริต

- เอไอเอสจัดให้มีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรผ่านหน่วยงานเลขานุการบริษัทและหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ รวมถึงมีกลไกในการติดตามการแก้ไขความผิดปกติหรือข้อร้องเรียนต่างๆ ที่ได้รับจากทุกช่องทาง ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหน้า 78 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือการทุจริตไปยังคณะกรรมการบริษัทผ่านคณะกรรมการตรวจสอบที่ AuditCommittee@ais.co.th หรือหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน e-mail: nokweed@ais.co.th หรือหัวหน้าหน่วยงานทรัพยากรบุคคล e-mail: human-resource@ais.co.th และ Ethics hotline หมายเลข 020293333 ซึ่งผู้แจ้งข้อมูลจะได้รับการคุ้มครองตามนโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)

- ฝ่ายจัดการและหัวหน้างานของเอไอเอสมีหน้าที่กำหนดกลไกต่างๆ ในการติดตามประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน เช่น การประชุมติดตาม การสอบทานข้อมูลที่ผิดปกติ รวมถึงการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจประเมินประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในอย่างเป็นอิสระ และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน โดยคณะกรรมการตรวจสอบเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทรับทราบรวมทั้งประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกไตรมาส

** ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ได้เปลี่ยน E-mail Address : AuditCommittee@ais.co.th เป็น AuditandRiskCommittee@ais.co.th

● เมื่อพบข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ ฝ่ายจัดการจะมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อบกพร่อง และกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันท่วงที โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเกณฑ์ของระดับความผิดปกติที่ฝ่ายจัดการและหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสื่อสารให้คณะกรรมการทราบทันทีไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเด็นที่มีมูลค่าความเสียหายจำนวนมากกระทบต่อชื่อเสียงของบริษัท การฝ่าฝืนกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมที่สำคัญ หรือประเด็นที่อาจเกิดจากการทุจริต เป็นต้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขของฝ่ายจัดการต่อความผิดปกติที่ตรวจพบ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบจนกว่าจะมีการแก้ไขเสร็จสิ้น

การตรวจสอบภายใน

นางสุวิมล กุลาลเลิศ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Chief Audit Executive) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 โดยเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินงานของบริษัทเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติแต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ ท่านสามารถศึกษาประวัติหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในเพิ่มเติมได้จากหน้า 51

หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายใน

1. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งกำกับดูแลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เที่ยงธรรม มีจรรยาบรรณ และปฏิบัติหน้าที่เยี่ยงมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน และรายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารในด้านการบริหารหน่วยงาน
2. หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ โดยปฏิบัติงานภายใต้กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดภารกิจ ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนาจ

และหน้าที่ความรับผิดชอบ และแนวทางการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยมีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ

3. หน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และให้คำปรึกษา (Consulting Service) โดยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ

4. หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ระดับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นไปตามหลักการใช้ความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน (Risk-based approach) ที่มุ่งเน้นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัท โดยในปี 2561 แผนงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นตรวจประสิทธิผลของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน การตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริต ตลอดจนเน้นบทบาทการให้คำปรึกษา โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเพิ่มคุณค่าของงานตรวจสอบ โดยแผนงานตรวจสอบได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่พบจากการตรวจสอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

5. นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนการกระทำผิดและการทำทุจริตจากพนักงานภายในและบุคคลภายนอก ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปตามนโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทุกเดือน

6. นอกเหนือจากกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ฝ่ายจัดการในด้านการควบคุมภายใน ด้านจริยธรรมธุรกิจ ด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบ กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการตรวจสอบภายในของหัวหน้าคณะผู้บริหารงานตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันการบั่นทอนความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

7. หน่วยงานตรวจสอบภายในประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก เพื่อให้ขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญอย่างเหมาะสม

8. หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดถือกรอบโครงสร้างการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล และมีการทบทวนกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยการประเมินด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี และได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกทุก 5 ปี ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่าหน่วยงานได้ปฏิบัติงานเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน โดยส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งผลการประเมินรอบล่าสุดจากผู้ประเมินอิสระภายนอก สรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในของเอไอเอสได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากล และมีคุณภาพในระดับมาตรฐานเมื่อเทียบกับหน่วยงานตรวจสอบภายในอื่นทั่วโลกที่เป็นมืออาชีพ

กิจกรรมตรวจสอบภายในในปีที่ผ่านมา และแผนงานในอนาคต

● การสนับสนุนฝ่ายจัดการนำระบบการควบคุมภายในมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตุ้นให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

ในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมให้เอไอเอสและบริษัทย่อยมีความเข้าใจและสามารถนำระบบการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO 2013 และแนวทางการป้องกันความเสี่ยง 3 ระดับ (Three Line of Defense) มาปรับใช้อย่างจริงจังและมีประสิทธิผล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับฝ่ายจัดการเพื่อหา

แนวทางจัดการประเด็นข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน เป็นการสนับสนุนให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self-Business Audit) รวมทั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในได้พัฒนาเครื่องมือให้กับฝ่ายจัดการใช้ในกาตรวจสอบได้ด้วยตนเอง ตามหลักการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment)

● ปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจสอบภายในเพื่อปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้เริ่มพัฒนาระบบการตรวจสอบโดยใช้กระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ตั้งแต่ปี 2560 เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ ของบริษัทแทนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในโดยใช้ Big Data Analytic เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความรวดเร็วและแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยเตือนภัยทางธุรกิจล่วงหน้าให้กับบริษัท เมื่อพบข้อบกพร่องซึ่งความเสี่ยงและข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน

● สร้าง Risk Center เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานตรวจสอบ หน่วยงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้กับพนักงานโดยการสร้าง Proactive Risk Center รวบรวมและวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงสำหรับการวางแผนการตรวจสอบในงานที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งความเสี่ยงจากการดำเนินงานและความเสี่ยงด้านทุจริต โดยนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO ERM 2017 และ Fraud Risk Management Policy มาปรับใช้และกระตุ้นให้พนักงานเข้าใจในการหาแนวทางควบคุมเชิงป้องกัน

● ปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น Trusted Advisor

ในปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้ความสำคัญกับลักษณะงานให้คำปรึกษามากขึ้น ครอบคลุมการสอบทานให้ครบทุกระบบงานทั้งด้านประกันรายได้ (Revenue Assurance) ด้านรายจ่าย รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ระบบงานขายและการตลาด ระบบ Billing และการจัดเก็บเงิน ระบบงานวิศวกรรม เป็นต้น โดยการใช้ RPA เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับปราชญ์ด้านที่ 2

ขององค์กร (Second Line of Defense) ให้เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่การเป็น Trusted Advisor ตาม Internal Audit Roadmap

การฝึกอบรมและพัฒนาด้านการตรวจสอบภายใน

● **ติดตามความรู้ แนวปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสากลที่ทันสมัย** ที่มีการประกาศใหม่นำมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อพัฒนาวิชาชีพงานตรวจสอบภายในของบริษัทให้ทันสมัย หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงได้มีการติดตามแนวปฏิบัติด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการกำกับดูแลที่ดี และแนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ของสถาบันวิชาชีพชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของบริษัทให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและทันสมัย

● **ส่งเสริมการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ (Integrated Audit) และค่านิยมการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ** หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีมงานตรวจสอบภายในให้สามารถตรวจสอบได้ทุกด้าน (Integrated Audit) และมีการมุ่งเน้นพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีค่านิยมในการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

● **การพัฒนาตนเองตามกรอบแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านตรวจสอบภายใน**

หน่วยงานตรวจสอบภายในสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ในปีที่ผ่านมา ได้จัดทำแผนพัฒนาพนักงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตรวจสอบภายใน อ้างอิงตามกรอบการพัฒนาความรู้และความสามารถของ The Institute of Internal Auditors (The IIA) แบ่งเป็น

- ความรู้ความสามารถพื้นฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบ Core Competency

- ความรู้ความสามารถเฉพาะบทบาทหน้าที่ Essential Competency

โดยตั้งเป้าหมายให้พนักงานแต่ละคนได้รับการอบรมเฉลี่ยปีละ 11 วัน ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

● **การได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมืออาชีพด้านงานตรวจสอบภายใน**

นอกจากนี้มีการกระตุ้นและสนับสนุนให้พนักงานเกิดความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพตรวจสอบภายในเยี่ยงมืออาชีพด้วยการสอบวุฒิบัตรทางวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ในปี 2561 กำหนดเป้าหมายให้พนักงานได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ปัจจุบันบริษัทมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่มีวุฒิบัตรทางวิชาชีพต่างๆ รวม 15 คน จากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้งหมด 53 คน คิดเป็นร้อยละ 28

วุฒิบัตร	รายละเอียดหลักสูตรโดยสังเขป	จำนวนเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบภายใน ที่ได้รับการรับรอง (คน)
ผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Certified Internal Auditor : CIA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งทดสอบความรู้ด้านการปฏิบัติงาน ตรวจสอบภายใน และความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน ความเสี่ยง และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน	8
ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศสากล (Certified Information System Auditor :CISA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตรวจสอบ ควบคุม และรับรองระบบ การรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ที่ต้องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพ ให้เป็นที่รับรู้ต่อบุคคลในวงการในระดับสากล	4
ผู้เชี่ยวชาญระบบรักษาความมั่นคง ปลอดภัยข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Certified Information Systems Security Professional : CISSP) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ที่มีความเข้าใจศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยทั้ง 10 ด้าน เรียกว่า CBK หรือ “Common Body of Knowledge” ได้แก่ Access Control, Telecom & Network Security, Application & System Development Security, Security Management, Cryptography, Security Management, Operation Security, Business Continuity Planning & Disaster Recovery Planning, Law Investigation & Ethic และ Physical Security	1
ผู้เชี่ยวชาญให้ความเชื่อมั่นด้านการ บริหารความเสี่ยง (Certification in Risk Management Assurance : CRMA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	วุฒิบัตรที่ออกแบบสำหรับผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่ รับผิดชอบและประสบการณ์ในการให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง กระบวนการ กำกับดูแล การให้ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ หรือการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประเมินสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับ การกำกับดูแลองค์กร และการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการให้คำปรึกษา และการให้ความเชื่อมั่นในเรื่องดังกล่าว	9
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant:CPA)ประเทศไทย	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ที่มีความรู้ ด้านวิชาการบัญชี การสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบ บัญชี ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำและตรวจสอบบัญชี	5
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor :TA) ประเทศไทย	เป็นผู้ที่มีความรู้วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	1
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/ IEC 27001:2013 ระบบบริหารจัดการ ความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดในมาตรฐานระบบ การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ ISO/IEC 27001:2013 รวมถึงหลักการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ และหลักการ พื้นฐานของการตรวจประเมินต่างๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO27001:2013	3
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/ IEC 22301:2012 ระบบบริหารจัดการ ความต่อเนื่องทางธุรกิจ	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและจัดลำดับความสำคัญ ภัยคุกคามต่อธุรกิจตามมาตรฐานสากลเพื่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ และเพื่อดำเนินการ ตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO 22301:2012	1

โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอีกจำนวนหนึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาให้ได้รับวุฒิบัตร CIA CISA และ CFE (Certified Fraud Examiners) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายในแบบมืออาชีพตามมาตรฐานสากล

รายงานคณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช ประธาน คุณเมธรรโต ซี. อปลาชา จูเนียร์ และคุณสมชัย เลิศสุทธิวงค์ กรรมการ

ในปี 2561 คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนมีการประชุมทั้งหมด 4 ครั้ง สาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2561 มีดังต่อไปนี้

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการทบทวนและกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาอย่างยั่งยืนใหม่เป็น 7 กลยุทธ์หลัก ตามลักษณะการประกอบธุรกิจผู้ให้บริการ ดิจิทัล ไลฟ์ ในปัจจุบัน รวมถึงเป้าหมาย และแผนงานตามกลยุทธ์ โดยมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารนำไปผนวกเข้าสู่กระบวนการทำงาน นโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนสร้างบรรทัดฐาน และพฤติกรรมด้านความยั่งยืนให้กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการมีส่วนร่วมของที่ปรึกษา ด้านความยั่งยืนในการพัฒนากลยุทธ์และแผนกลยุทธ์ การสอบทานรายงานความยั่งยืน ประจำปี 2560 เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานจีอาร์ไอ (GRI Standard) การสอบทานและให้คำแนะนำเทคนิคต่างๆ เกี่ยวกับการประเมินด้านความยั่งยืน สำหรับปี 2561 ตลอดจนพัฒนาวิธีการประเมินผลกระทบที่ได้มาตรฐานและการวัดผลโครงการนำร่อง

- คณะกรรมการเห็นชอบกับการพัฒนากลยุทธ์ด้านความยั่งยืน ที่แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปี 2565 เป็นต้นไป โดยมุ่งหวังให้ผสานกลยุทธ์ด้านความยั่งยืนนี้เข้าสู่กระบวนการทำงาน นโยบายและแนวปฏิบัติ ตลอดจนสร้างบรรทัดฐานและพฤติกรรมด้านความยั่งยืนให้กลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

- คณะกรรมการได้สรุปผลงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนของบริษัท ในรายงานประจำปีฉบับนี้ด้วย

(นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช)

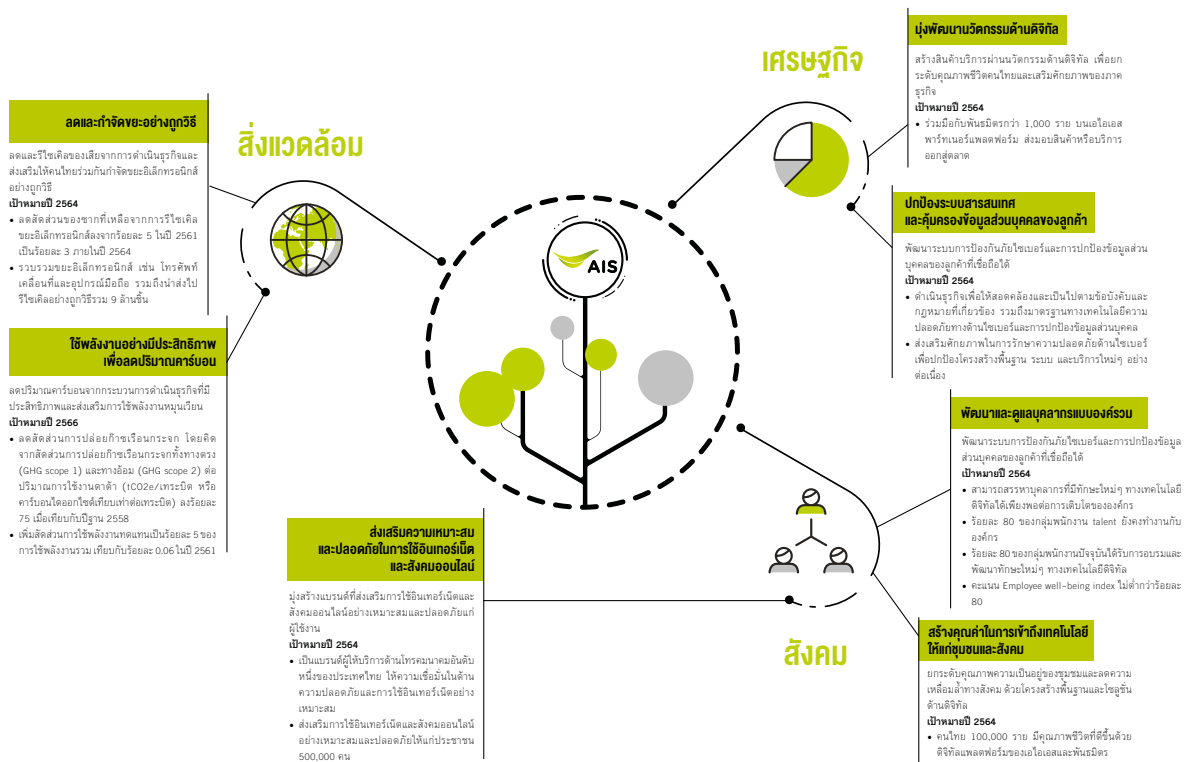
ประธานกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

ปี 2561 ถือเป็นปีที่สำคัญของเอไอเอส ด้วยการกำหนดกลยุทธ์ในการประกอบธุรกิจให้มีการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืนใหม่ จากเดิมที่มองในมุมมองของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลัก 5 กลุ่ม คือ สังคมชุมชน ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน และสิ่งแวดล้อม ซึ่งใช้มาเป็นระยะเวลา 5 ปี เปลี่ยนเป็นกลยุทธ์ 7 ด้าน ตามลักษณะการประกอบธุรกิจที่มุ่งสู่การเป็น

ผู้ให้บริการดิจิทัล ไลฟ์ โดยกลยุทธ์ 7 ด้าน ให้ความสำคัญต่อการสร้างความแข็งแกร่งทางธุรกิจ การตอบสนองต่อความท้าทายหรือโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อเอไอเอสอย่างมีนัยสำคัญ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสร้างผลกระทบเชิงบวกในทุกมิติ

กลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

เอไอเอสผนวกกลยุทธ์ 7 ด้านสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนเข้าสู่กระบวนการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่การกำหนดทิศทาง การดำเนินงาน การพัฒนาสินค้าและบริการ การบริหารจัดการ นวัตกรรมและบุคลากร โดยวางเป้าหมายในระยะสั้นและ

ระยะยาว พร้อมกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ปี 2561

รายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการตกลงเข้าทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการตามธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2551) มาตรา 89/12 (1) คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2551 ให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเข้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปหากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกันนั้น บริษัทจะยึดแนวปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการทำรายการอื่นๆ ทั่วไป โดยมีการกำหนดอำนาจของผู้มีสิทธิอนุมัติตามวงเงินที่กำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบยังทำหน้าที่เป็นผู้สอบทานการทำรายการระหว่างกันของบริษัทและบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อขจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ โดยยึดถือประโยชน์ของบริษัทโดยรวมเป็นสำคัญ

สำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบและคณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่สอบทานแล้ว และมีความเห็นว่ารายการระหว่างกันทุกรายการเป็นการทำรายการอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปในทางการค้าปกติ โดยบริษัทได้คิดราคาซื้อ-ขายสินค้า และบริการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันด้วยราคาที่สมเหตุสมผล มีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว โดยมีเงื่อนไขต่างๆ ตามปกติธุรกิจโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
1. บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) / เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ในสัดส่วนร้อยละ 40.45 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: 1. นายสมประสงค์ บุญยะชัย 2. นางสาวจิน ไล เจริญ จง 3. นายกานต์ ตระกูลฮุน	บริษัททยอยมีการชำระค่าบริการและชำระ ดอกเบี้ยจ่ายจากรายการหนี้ระยะยาว แก่อินทัช ขณะที่บริษัททยอยได้ให้บริการและ จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อินทัช <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากค่าบริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. หนี้กู้	-	0.91	1.20	3.09	บริษัททยอยเรียกเก็บค่าบริการและจัด จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัททยอยชำระค่าบริการและชำระ ดอกเบี้ยจ่ายให้แก่อินทัชในอัตรา เดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
		1.11	1.50	0.01	0.13	
		0.48	1.54	0.11	0.60	
		-	1.13	1.37	1.49	
		-	-	1.63	9.51	
		-	1.10	-	1.71	
		-	21.00	-	62.50	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
2.บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม)/ มีอันที่ทเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ใน สัดส่วนร้อยละ 41.13 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทไทยคมต้องชำระค่าตอบแทนในอัตรา 1,400,000 USD/ปี สำหรับเช่าช่อง สัญญาณดาวเทียม (Transponder) บน ดาวเทียมไทยคม 7 จากไทยคม สัญญา มีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563 และมีการใช้บริการอุปกรณ์รับสัญญาณ ดาวเทียม และพื้นที่สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ ดาวเทียม					ไทยคมเป็นผู้ให้บริการเช่าช่องสัญญาณ ดาวเทียมรายเดียวในประเทศไทย
	ขณะที่บริษัทไทยคมมีการให้บริการโทรศัพท์ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงได้จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ ไทยคม					
	ขายสินค้าและบริการ					
	1.รายได้จากการให้บริการ	-	1.40	-	4.27	บริษัทไทยคมเรียกเก็บค่าบริการและจัด
	2.รายได้อื่น	-	0.48	-	0.33	จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไทยคม
	3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.13	-	1.92	ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	ซื้อสินค้าและบริการ					
	1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	59.93	-	47.12	บริษัทไทยคมชำระค่าบริการให้แก่ไทยคม
	2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	6.38	-	9.00	ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	3.ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	0.11	
	4.หุ้นกู้	-	-	-	5.90	
	5.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	0.02	-	2.90	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างปีสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างปีสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	
3.บริษัท ไอ.ที. แอปพลิเคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (ไอทีเอส)/ มีบันทึกเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ร้อยละ 100	บริษัทย่อยว่าจ้างไอทีเอสในการดูแล จัดการและพัฒนาระบบ SAP ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์ แก่ไอทีเอส ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น 3.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	ไอทีเอสให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนา โปรแกรม และการดูแลจัดจากระบบ SAP รวมถึงค่าบำรุงรักษา มีบริการที่ดี รวดเร็ว และราคาสมเหตุสมผล บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าที่ปรึกษาให้แก่ ไอทีเอสโดยอัตราค่าบริการขึ้นอยู่กับ กับลักษณะงานและระดับของที่ปรึกษา โดยเป็นอัตราเดียวกันกับราคาของ บริษัทที่ปรึกษาแบบ SAP รายอื่น
		-	0.75	-	1.51	
		-	0.08	-	0.17	
		-	0.01	-	0.21	
		-	81.86	-	109.90	
		-	24.46	-	10.21	
		-	14.50	-	23.08	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
4.กลุ่มบริษัท SingTel Strategic Investments Private Limited (SingTel)/ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัท ร้อยละ 23.32	บริษัทช่วยย่ำทำสัญญาเกี่ยวกับบริษัทในกลุ่ม SingTel ดังนี้ - บริการซ่อมแซมอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IR) - บริการโทรตรงขายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (IPLC) และบริการเสริม (Content) <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	41.80	-	191.91	การทำสัญญาให้บริการ ซึ่งเป็นราคา ที่ต่างฝ่ายต่างกำหนดในการเรียกเก็บ จากลูกค้า ซึ่งบริษัทคิดจากผู้ให้บริการ รายอื่น บริษัทช่วยย่ำเรียกเก็บค่าบริการ IR และ ค่าบริการเสริม (Content) ในอัตรา เดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น บริษัทช่วยย่ำชำระค่า IPLC, ค่า IR, ค่าบริการเสริม (Content) ในอัตรา เดียวกันกับผู้ให้บริการรายอื่น
		-	-	-	0.67	
		-	25.98	0.42	151.46	
		-	139.26	-	268.53	
		-	20.96	19.69	60.79	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
7. บริษัท อุดมภ์ จำกัด (อุดรฯ)/ มีบันทึกเป็นหนี้สิน โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 20.94	บริษัททยอยว่าจ้างอุดรฯให้บริการให้บริการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ผ่านบน สมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต โดยชำระ ค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัททยอย ให้บริการโทรศัพท์แก่อุดรฯ	-	-	-	-	อุดรฯดำเนินธุรกิจนำเสนอ สิ่งตีพิมพ์ดิจิทัล (Digital Publication) และหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เช่น หนังสือ นิตยสาร หรือหนังสือพิมพ์ บนสมาร์ตโฟน, แท็บเล็ต และ คอมพิวเตอร์
		-	1.80	-	1.29	
		-	0.22	-	0.19	
		-	23.71	-	4.27	
	ขายสินค้าและบริการ	-	6.47	-	1.17	บริษัททยอยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่อุดรฯ ในอัตรา ร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้ รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการข้อมูลประเภท เดียวกัน
	1.รายได้จากการให้บริการ					
	2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น					
	ซื้อสินค้าและบริการ					
	1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น					
	2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น					

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของรายการรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
8.บริษัท อินโฟร์เซชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอส) มีไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง อ้อม	ไอเอสให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคมแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอส ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการบริการ ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น 3.เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น 4.ดอกเบี้ยจ่าย 5.เจ้าหน้าที่ตามสัญญาเช่าการเงิน	-	0.04	-	0.04	ไอเอสให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคมแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอส
		-	0.04	-	0.04	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	241.14	-	88.61	บริษัทย่อยชำระค่าบริการโครงสร้าง สัญญาเช่าโครงสร้างคมนาคม
		-	14.48	-	-	
		-	22.15	-	33.95	ไอเอสในอัตราเดียวกัน โดยเป็นอัตราที่เทียบเคียงได้ กับผู้ให้บริการรายอื่น
		-	6.37	-	4.63	
		-	76.70	-	53.58	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ งบการเงินรวม	งบการเงินรวม	
9.บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (เคทีบี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤทธิ์ อุษากานนท์ชัย	ธนาคารกรุงไทยให้บริการทางการเงินแก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่ธนาคารกรุงไทย <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.เงินฝากธนาคารและดอกเบี้ยรับ 2.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 3.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 4.หุ้นกู้ 5.เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยจ่าย	-	86.47	-	17.50	ธนาคารกรุงไทยประกอบธุรกิจ ให้บริการทางการเงิน เช่น ด้าน การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ เป็นต้นกลางการชำระเงิน และ บริการอื่นๆ
		-	-	-	1.75	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		0.49	101.30	0.87	167.37	บริษัทย่อยรับดอกเบี้ยเงินฝาก ธนาคารจากเคทีบีและดอกเบี้ย จ่ายจากการกู้ยืมโดยเป็นอัตรา ที่เทียบเคียงได้กับธนาคาร พาณิชย์อื่น
		-	0.14	-	0.10	
		-	0.08	-	27.18	
		-	29.00	-	-	
		-	11.85	-	3,040.68	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
10.บริษัท ไฮ ซีอับปิ้ง จำกัด (ไฮ ซีอับปิ้ง)/ มีอินทซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทไฮซีอับปิ้งมีการให้บริการและจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไฮ ซีอับปิ้ง <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	0.73	-	3.33	ไฮ ซีอับปิ้งประกอบธุรกิจทาง ด้านดิจิทัลคอนเทนต์นำเสนอ ให้ผู้บริโภคเข้าถึงรายละเอียด ของสินค้าและบริการโดยใช้สื่อ ทีวี โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และช่องทางสื่อโซเชียลมีเดียอื่น บริษัทไฮซีอับปิ้งเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		-	0.08	-	0.88	
		-	-	-	-	
		-	-	-	0.03	
11.บริษัท ทีซี บรอดคาสติง จำกัด (ทีซีบี) / มีอินทซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	ทีซีบีให้บริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียมและ สัญญาณโทรทัศน์แก่บริษัทไฮซีอับปิ้ง <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	5.65	-	12.01	บริษัทไฮซีอับปิ้งชำระค่าบริการ อุปกรณ์ระบบดาวเทียมและ สัญญาณโทรทัศน์แก่ทีซีบีใน อัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	0.36	-	0.49	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น องค์การทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
12.บริษัท กอล์ฟดิค จำกัด (GOLFD)/ มีบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง ตรง ในสัดส่วนร้อยละ 25.00	บริษัท ย่อยมีบริการให้บริการโทรศัพท์แก่ กอล์ฟดิค ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 2.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น					กอล์ฟดิคเป็นผู้ให้บริการ แพลตฟอร์มการจองสนาม กอล์ฟ ผ่านแอปพลิเคชันบน สมาร์ตโฟน บริษัท ย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	0.08	-	0.09	
		-	0.01	-	0.02	
		-	0.35 0.02	- -	0.42 -	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
13. บริษัท อมตะ เนท์เวิร์ค จำกัด (เอเอ็น)/ มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางอ้อม	เอเอ็นให้บริการค่าเช่าวงจรโทรคมนาคม แก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการด้านการ บริหารงานและมีการให้บริการโทรศัพท์ แก่เอเอ็น <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากบริการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น 4. ขายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	-	0.04	-	0.29	เอเอ็นเป็นผู้ให้บริการโครงข่าย โทรคมนาคมภายในนิคม อุตสาหกรรมอมตะ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไปและ ให้บริการค่าบริหารงานในอัตรา ที่ตกลงกัน บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า วงจรโทรคมนาคมแก่เอเอ็น ในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ ผู้ให้บริการรายอื่น
		-	1.78	-	6.00	
		-	7.55	-	0.56	
		-	6.60	-	-	
		-	-	-	-	
		-	0.26	-	16.11	
		-	0.88	-	1.96	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
14.บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด (วงใน)/ มีอินเทอร์เน็ตผู้ถือหุ้น โดยทาง ตรง ในสัดส่วนร้อยละ 9.54	บริษัทย่อยว่าจ้างวงในเพื่อให้บริการสร้าง และออกแบบเว็บไซต์บนสมาร์ตโฟน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่วงใน <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ	-	0.01	-	0.02	วงในเป็นผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟนเกี่ยวกับ ร้านอาหาร ความสวยงาม และสปาในประเทศไทย
		-	2.41	-	3.36	
15.บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด (ดิจิโอ)/ มีอินเทอร์เน็ตผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 8.05	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่อิโอดีโอ <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.06	-	1.41	ดิจิโอเป็นผู้ให้บริการในการ ชำระเงินผ่านบัตรเครดิต โดย ใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อผ่านบน สมาร์ตโฟน
		-	0.01	-	0.81	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น องค์การรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
16.บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (บีอีซี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยว่าจ้างบีอีซีในการให้บริการเสริม ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่บีอีซี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.56	-	8.56	บริษัทย่อยของบีอีซีเวิลด์ ได้ให้บริการรายการโทรศัพท์ และอินเทอร์เน็ตผ่าน แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่บีอีซี ในอัตรา ร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้ รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการข้อมูลประเภท เดียวกัน
		-	0.07	-	1.65	
		-	12.66	-	9.35	
		-	0.40	-	0.98	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
17. การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทย และบริษัท ย่อย (เอ็มอาร์ทีเอ) / - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย	เอ็มอาร์ทีเอให้บริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ แก่เอ็มอาร์ทีเอ <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.10	-	0.37	กลุ่มบริษัทเอ็มอาร์ทีเอเป็น องค์กรชั้นนำในการให้บริการ ขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพ และครบถ้วนเพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน
		-	-	-	0.26	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์
		-	0.05	-	0.03	เคสเลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป
		-	9.00	-	54.09	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและ ค่าไฟ) ให้แก่เอ็มอาร์ทีเอใน อัตราเดียวกันกับผู้ให้เช่า รายอื่น
		-	0.32	-	0.51	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
18.บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (เอสซีจี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายกานต์ ตระกูลสุน	เอสซีจีบริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่เอสซีจี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3.หุ้นกู้ 4.ดอกเบี้ยจ่าย	-	42.85	-	50.81	กลุ่มบริษัทเอสซีจีเป็นบริษัท ปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์ที่ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับ ลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและ ค่าไฟ) ให้แก่เอสซีจีในอัตรา เดียวกันกับผู้เช่ารายอื่น
		-	0.46	-	-	
		-	4.47	-	6.37	
		-	1.01	-	0.09	
		-	-	-	2.39	
		-	-	-	255.00	
		-	-	-	7.96	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
19. บริษัท แรบบิท-ไลน์ เวย์ จำกัด (อาร์แอลพี)/ มีเอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทาง อ้อม	อาร์แอลพีให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่แก่อาร์แอลพี					อาร์แอลพีให้บริการเงิน อิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการ ให้บริการแก่ลูกค้าในเศรษฐกิจ แบบดิจิทัล
	ขายสินค้าและบริการ					
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	-	-	1.55	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตรา เดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	1.45	
* วันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มพี จำกัด ได้ ลงทุนบริษัท แรบบิท-ไลน์ เวย์ จำกัด มีสัดส่วนการถือหุ้น ร้อยละ 33.33	ซื้อสินค้าและบริการ					บริษัทย่อยชำระค่าบริการ (เงิน อิเล็กทรอนิกส์, ระบบการ จ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์) ให้แก่ อาร์แอลพีในอัตราเดียวกันกับ ผู้ให้บริการรายอื่น
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	-	-	18.30	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	17.79	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น องค์การรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
20.บริษัท ไอเอสเอส จำกัด (มหาชน) (ไอเอสพี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่ไอเอสพี					ไอเอสพีประกอบธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเน้นทางด้านผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ที่ไม่ผสมแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนบุคคลบางชนิด
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.19 0.07	-	5.07 0.68	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ที่เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	0.10	-	0.20	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่ไอเอสพีในอัตราเดียวกันกับผู้เช่ารายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
21.บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (ซีเอสแอล)/ มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม * วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนกับบริษัทซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.11 ดังนั้นรายการระหว่างกันมีผลตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2561	บริษัททยอยว่าจ้างซีเอสแอลในการให้บริการด้านอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อมโยงผ่านโครงข่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่บริษัททยอยมีการให้บริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และให้เช่าอุปกรณ์และบริการเกี่ยวกับ Datanet แก่ซีเอสแอล <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.รายได้อื่น 3.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	13.60 6.79 2.13	-	3.22 2.02 -	ซีเอสแอลมีความเชี่ยวชาญและเป็นผู้ให้บริการทางด้านอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถเชื่อมต่อข้อมูลภายในประเทศผ่านโครงข่ายไปยังผู้ใช้บริการทั่วโลก บริษัททยอยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัททยอยชำระค่าบริการแก่อีสแอลในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
22.บริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด (ทีเอ็มซี) / มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม * วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวิร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัท ย่อย ได้ลงทุนกับบริษัททีเอส สโกล็อกอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.11 ซึ่งทีเอ็มซีเป็นบริษัท ย่อยของทีเอสแอล ดังนั้น รายการระหว่างกันมีผลตั้งแต่ วันที่ 1-31 มกราคม 2561	บริษัทย่อยว่าจ้างทีเอ็มซีจัดทำ ข้อมูลสำหรับบริการเสริมของ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การจัดหา ข้อมูลทางโทรคมนาคม ข้อมูลสลาก กินแบ่งรัฐบาล และบริการบันเทิง ต่างๆ ผ่าน SMS รวมทั้งค่าบริการ ว่าจ้างคอลเซ็นเตอร์ โดยได้ชำระ ค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการ ทางโทรศัพท์และจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ที่แก่ทีเอ็มซี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- - - -	1.06 0.26 61.79 11.15	- - - -	0.30 - 31.76 -	ทีเอ็มซีเป็นผู้ให้บริการที่มีความ เชี่ยวชาญในการจัดทำเนื้อหาและช่วย ค้นหาข้อมูลต่างๆ รวมทั้งการให้บริการ คอลเซ็นเตอร์ บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ในอัตราร้อยละของรายได้ที่ บริษัทได้รับ และค่าบริการคอลเซ็นเตอร์ ให้แก่ทีเอ็มซี ในอัตราเดียวกันกับการ จ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวดสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
23.บริษัท เอที เวนเจอร์ จำกัด (มหาชน) (เอทีวี) / มีเอเอสเป็นคู่ค้าใหญ่ โดยทางอ้อม * วันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ได้ลงทุนกับ บริษัททีเอส สื่อกชอินโฟ จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วน การถือหุ้นร้อยละ 99.11 ซึ่งเอทีวีเป็นบริษัทย่อยของ ทีเอสแอล ดังนั้นรายการ ระหว่างกันมีผลตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม 2561	บริษัทย่อยว่าจ้างเอทีวีในการให้บริการเสริมของโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น เกม เสี่ยงเรียกเข้า Wallpaper โดยชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการ โทรศัพท์ ดำเนินการจัดทำแหล่งรวม โปรแกรมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (software mall) และจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อเอทีวี ขายสินค้าและบริการ 1.รายได้จากการให้บริการ 2.ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซื้อสินค้าและบริการ 1.ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2.เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	-		-		เอทีวีมีความเชี่ยวชาญ ในการ ออกแบบเว็บไซต์ และมีหลากหลาย ของของเนื้อหา ซึ่งตรงกับความ ต้องการของบริษัทและบริษัทย่อย
		-	0.50	-	0.03	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ, ซอฟต์แวร์มอลล์และจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกัน กับลูกค้าทั่วไป
		-	0.01	-	-	
		-	143.74	-	50.07	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่อเอทีวี ในอัตราร้อยละ ของรายได้ที่บริษัทได้รับ ซึ่งเป็นอัตรา เดียวกันกับผู้ให้บริการข้อมูลประเภท เดียวกัน
		-	17.95	-	-	